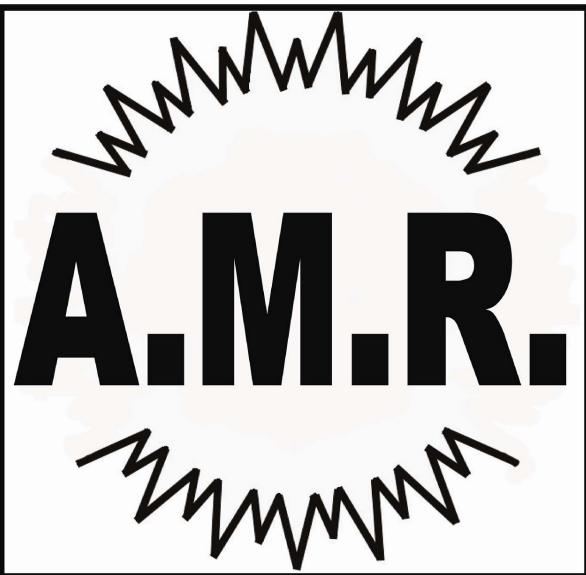

МАСЕДОНЕАНУЛ МАКЕДОНЕЦОТ

*Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од
Романија*

Година XXIV- 276-278 број - 25 Септември 2024
Anul XXIV - Numărul 276-278 - 25 Septembrie 2024

**IONEL
STANCU**

Experiență, Integritate
Dedicare

**ПРАТЕНИК
ЈОНЕЛ СТАНКУ,
ПРЕСТАВНИК НА
ДРУШТВОТО НА
МАКЕДОНЦИТЕ ОД
РОМАНИЈА ВО
РОМАНСКИОТ
ПАРЛАМЕНТ ЗАБЕЛЕЖЕН
ВО РОМАНСКИОТ
ПОЛИТИЧКИ ПЕЈСАЖ
НИЗ ИМПРЕСИВНАТА
ЗАКОНОДАВНА
АКТИВНОСТ**

Јонел Станку е иурист, има 46 години, оженет е и има тринаесетгодишна ќерка.

Јонел Станку дипломира на Факултетот за правни и административни науки „Николае Титулеску“ и на Факултетот за физичко

**DEPUTATUL
IONEL STANCU,
REPREZENTANT AL
ASOCIAȚIEI
MACEDONENILOR DIN
ROMÂNIA ÎN
PARLAMENTUL ROMÂNIEI,
SE REMARCĂ ÎN
PEISAJUL POLITIC
ROMÂNESC PRINTR-O
ACTIVITATE LEGISLATIVĂ
IMPRESIONANTĂ**

Ionel Stancu este de profesie jurist, are 46 de ani, este căsătorit și are o fiică în vîrstă de treisprezece ani.

Ionel Stancu este absolvent al Facultății de Drept și Științe Administrative "Nicolae Titulescu" și

образование и спорт, специјализација за спортски менаџмент, при Универзитетот во Крајова, како и магистер со специјализација „Бизнес анализа, дијагноза и евалуација“.

Способноста да комуницира со луѓето, неговата отвореност за предлози и вниманието насочено кон нивните проблеми доведеа до негов избор да ја претставува заедницата од која потекнува. Беше претседател на Студентската асоцијација на Факултетот за физичко образование и спорт, потпретседател на Одделот за спортски натпревари во рамките на Конвенцијата на студентски организации и советник за студентски прашања во Градското собрание на Крајова.

Од 2006 до 2012 година беше референт со високо образование во Министерството за правда, во Судот во Крајова.

18 години е активен во рамките на Здружението на Македонците во Романија. Во периодите 2012-2016 и 2020-2024 година, Јонел Станку беше пратеник претставувајќи го Друштвото на Македонците од Романија во Домот на Пратениците. Во текот на сите осум години бил активно вклучен во развојот на сите проекти наменети за Македонците во Романија и детално ги запозна нивните главни потреби, барања и проблеми, да учествува во

al Facultății de Educație Fizică și Sport, Specialitatea Management în Sport, din cadrul Universității din Craiova, precum și masterand în specializarea „Analiză, diagnostic și evaluarea afacerilor“.

Abilitatea de a comunica cu oamenii, deschiderea sa spre sugestii și atenția la problemele acestora au condus la alegerea sa pentru a reprezenta comunitatea din care a făcut parte de-a lungul timpului. El a avut funcția de președinte al Asociației Studenților din Facultatea de Educație Fizică și Sport, vicepreședinte al Departamentului Competiții Sportive în cadrul Convenției Organizațiilor Studențești și consilier pe probleme studențești la Primăria Municipiului Craiova.

În perioada 2006-2012 a fost grefier cu studii superioare în cadrul Ministerului Justiției, la Judecătoria Craiova.

De 18 ani, activează în cadrul Asociației Macedonenilor din România. În perioadele 2012-2016 și 2020-2024 Ionel Stancu a fost deputat ales la nivel național, reprezentând Asociația Macedonenilor din România în Camera Deputaților. De-a lungul celor opt ani, s-a implicat în derularea tuturor proiectelor ce au vizat macedoneni din România și a ajuns să cunoască în detaliu principalele necesități, cerințe

идентификацијата на решенијата и развојот на стратегии за националните малцинства. Уште повеќе работи на зајакнување на односите на парламентарната соработка со други држави.

Тој е претседател на пратеничката група за пријателство со Република Македонија. Тој иницираше законодавни проекти, со применливост главно во областа на образованието, пензиите и социјалното осигурување. Во својот прв мандат инициира 16 законски проекти, вклучително и тој кој беше промолгиран во Законот 77/2016 за исплатата на недвижен имот заради подмирување на обврските преземени преку заеми. Тој ги зеде предвид добиените мислења и сугестиии, претворајќи го секое патување во регионите на земјата во дебати со малцинството кое го претставува. Во својот втор мандат инициира 65 законски предлози од кои 28 се прогласени за закони, докажувајќи ја својата посветеност за реформирање и подобрување на националното законодавство.

Дипломиран правник, Јонел Станку е вистинската личност да го претставува македонското малцинство во Собранието.

"Со функцијата пратеник од АМР сум посветен на реформирање во законодавството за подобра иднина. Во секоја превземена

și probleme ale acestora, să participe la identificarea soluțiilor și la elaborarea strategiilor pentru minoritățile naționale. Mai mult decât atât, a urmărit permanent întărirea relațiilor de cooperare parlamentară cu alte state.

Este președintele grupului parlamentar de prietenie cu Republica Macedonia de Nord. A inițiat proiecte legislative, cu aplicabilitate preponderent în sfera educației, domeniului pensiilor și asigurărilor sociale. În primul său mandat a inițiat 16 proiecte legislative, inclusiv cel care a fost promulgat în Legea 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. A ținut cont de părerile și sugestiile primite, transformând fiecare deplasare în regiunile țării în dezbatere cu minoritatea pe care a reprezentat-o. În cel de al doilea mandat a inițiat 65 de propuneri legislative dintre care 28 au fost promulgate ca legi, demonstrând angajamentul său față de reformarea și îmbunătățirea legislației naționale.

Absolvent de drept, Ionel Stancu este persoana potrivită pentru a reprezenta în Parlament minoritatea macedoneană.

"Din funcția de deputat al AMR sunt dedicat reformării legislației pentru un viitor mai bun. Fiecare inițiativă pe care o propun are în vedere nu doar nevoile comunității mele, ci și interesul

иницијатива која ја предлагам не стојат во прв план само потребите на мојата заедница, туку и националните интереси" посочи пратеникот Јонел Станку.

За Јонел Станку, здравството и образоването се приоритетни области. Поради оваа причина, тој смета дека мора да се инвестира трајно во овие области, училишните единици да имаат современа едукативна опрема и платформи, а санитарните институции да имаат перформантна медицинска опрема до која ќе имаат пристапат сите граѓани, без разлика на нивниот социјален статус. Подеднакво важна за следните четири години е и дигитализацијата на администрацијата во Романија. Јонел Станку смета дека дигитализацијата е акутна потреба која ќе доведе до поедноставување на односот на државата со народот и избегнување на бирократијата. Друго прашање за кое ќе води кампања е тоа за помошните кадри во судовите и обвинителството, професионална категорија која нема свој статус.

ЗАКОНОДАВНИ ПРЕДЛОЗИ 2012 - 2016 г

- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот бр. 1/2011, Националниот закон за образование
- Предлог на закон за прогласување на

национал" a menționat deputatul Ionel Stancu.

Pentru Ionel Stancu, Sănătatea și Educația sunt domenii prioritare. Din acest motiv el consideră că în aceste sectoare trebuie investit permanent, unitățile școlare trebuie să dispună de echipamente și platforme educaționale moderne, iar unitățile sanitare de aparatură medicală performantă la care să aibă acces toți cetățenii, indiferent de statutul social al acestora. La fel de importantă pentru următorii patru ani este și digitalizarea administrației din România. Ionel Stancu consideră că digitalizarea este o nevoie acută care va duce la simplificarea relației statului cu oamenii și evitarea birocratiei. A susținut drepturile politiștilor, ale personalului auxiliar din cadrul instanțelor și parchetelor și a făcut parte din Comisia specială pe legile justiției.

PROPUNERI LEGISLATIVE 2012 - 2016

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 1/2011, Legea Educației Naționale
- Proiect de Lege privind declararea zilei de 11 octombrie - Ziua Scolii Ardelene - Legea 93/2014
- Propunere legislativă privind practica elevilor și studenților
- Propunere legislativă privind vânzarea spațiilor proprietate privată a statului, aflate în

11 Октомври - Ден на училиштето во Трансильвания - Закон 93/2014

- Законски предлог во однос на праксата на учениците и студентите

- Законски предлог за продажба на простори во приватна сопственост на државата, под управа на окружни совети или локални совети, дадени под закуп на здруженија или фондации

- Предлог на закон за дополнување на вонредната уредба на Владата бр. 50/2010 за кредитни договори за потрошувачите

- Законски предлог за изменување и дополнување на ЗАКОН бр. 263 од 16 декември 2010 година за унитарниот јавен пензиски систем

- Законски предлог за дополнување на Анекс 5 од Законот бр. 63 од 10 мај 2011 година во врска со вработувањето и платата во 2011 година на наставниот и помошниот наставен кадар во образованието.

- Предлог на закон за исплата на недвижен имот заради подмирување на обврски преземени преку кредити - Закон 77/2016

- Законски предлог за дополнување на Закон бр. 263/2007 за основање, организација и работа на детските градинки

- Законски предлог за изменување и

administrarea consiliilor județene sau a consiliilor locale, închiriate asociațiilor sau fundațiilor

- Proiect de Lege pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice

- Propunere legislativă pentru completarea Anexei 5 din Legea nr. 63 din 10 мај 2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ

- Proiect de Lege privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite - Legea 77/2016

- Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor

- Propunere legislativă pentru modificarea Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002

- Proiect de Lege privind declararea zilei de 21 iulie - Ziua Banatului

- Proiect de Lege privind stabilirea unor măsuri pentru protejarea, conservarea și punerea în valoare a cetăților dacice din Munții Orăștiei

дополнување на Законот за ментално здравје и заштита на лицата со ментални нарушувања бр. 487/2002

- Предлог на закон за прогласување на 21 јули - ден на Банатскиот регион

- Предлог-закон за утврдување мерки за заштита, зачувување и подобрување на дакиските тврдини во планините на Орашието

- Законски предлог за изменување и дополнување на Закон бр. 208/2015 за избор на Сенатот и Домот на пратениците, како и за организација и функционирање на Постојаната изборна власт, објавен во Службен весник на Романија бр. 553/24.07.2015 година

ЗАКОНОДАВНИ ПРЕДЛОГИ 2020 - 2024 г

- Законски предлог за изменување и дополнување на ставот (5) од чл.65 од Законот бр.263/2010 во поглед на пензискиот систем, закон 119/2022—Зако 258/2022

- Законски предлог за измена и комплетирање на В.О.бр. 40/2015 за финансиско управување со европските фондови за програмскиот период 2014-2020 година, со следствени измени и дополнувања.

- Законски предлог за изменување и дополнување на Националниот закон за образование бр. 1/2011 со последователни

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 553/24.07.2015

PROPUNERI LEGISLATIVE 2020 - 2024

- Propunere legislativă pentru modificarea alin.(5) al art. 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, Lege 119/2022 - Legea 258/2022

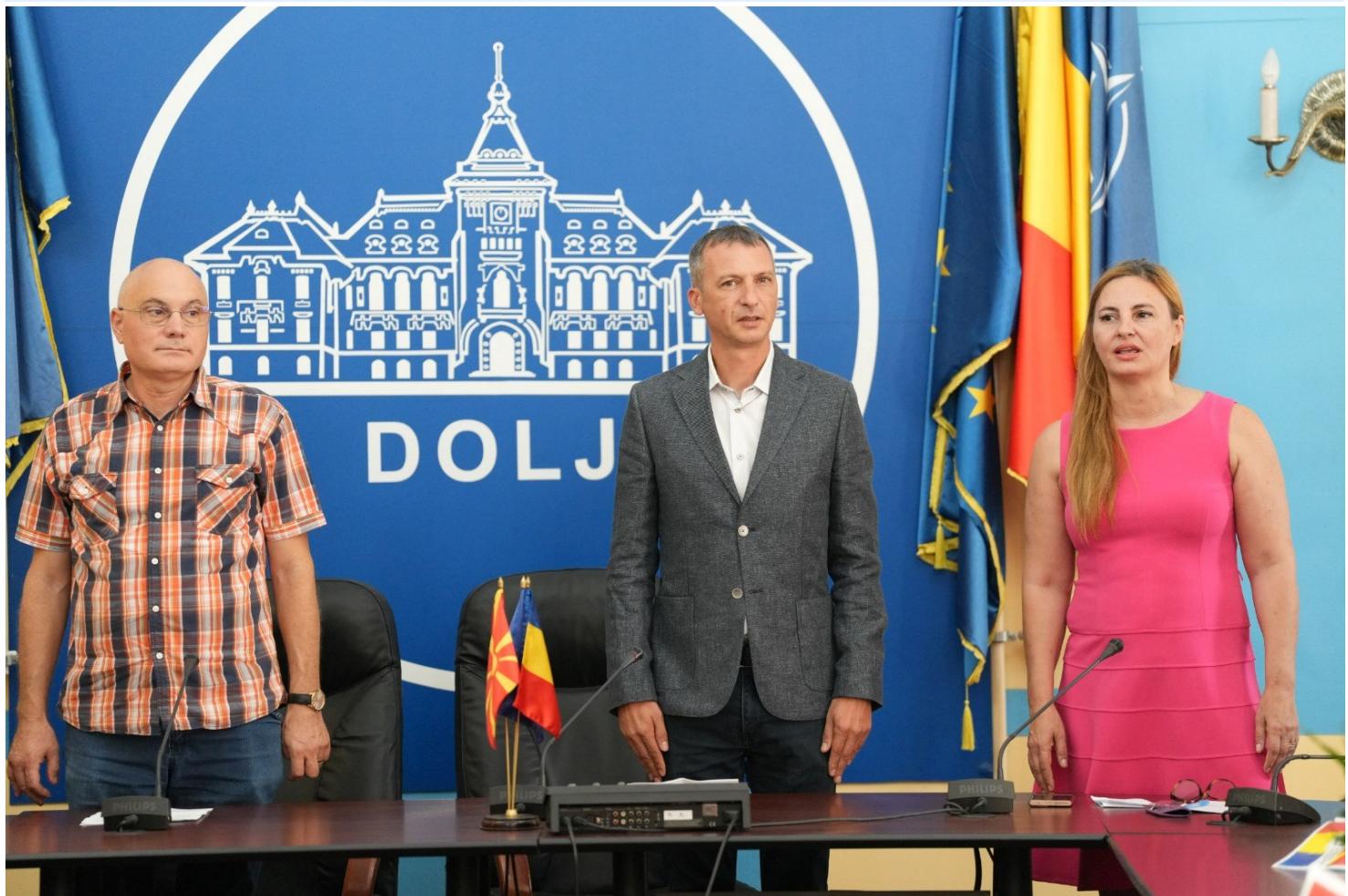
- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea alin.(1) al art. 29 din Legea 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate

измени и дополнувања

- Законски предлог за изменување и дополнување на В. О бр. 137/2000 за спречување и санкционирање на сите форми на дискриминација

- Законски предлог за изменување и дополнување на став (1) од чл.29 од Закон 255/2010 за експропријација од јавен интерес, неопходни за постигнување цели од национален, жупански и локален интерес.

- Законски предлог за изменување и дополнување на став (5) од чл.65 од Закон бр.263/2010 за унитарниот јавен пензиски систем

- Предлог на закон за комплетирање на Законот за парнична постапка

- Законски предлог за измена и дополнување на Националниот закон за образование бр. 1/2011 година

- Предлог-закон за изменување и дополнување на владината уредба 46 од 30.01.2000 за прогласувањето на комплексот „Спомен на револуцијата - декември 1989“ во општина Темишвар за комплекс од национален интерес - Закон 121/2022

- Предлог на закон за дополнување на чл. 181 од Законот за физичко образование и спорт бр. 69/2000—Закон 288/2022

publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local

- Propunere legislativă pentru modificarea alin.(5) al art. 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

- Proiect de Lege privind completarea Codului de Procedură Civilă

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului 46 din 30.01.2000 privind declararea Complexului „Memorialul Revoluției - Decembrie 1989“ din municipiul Timișoara ansamblu de interes național - Legea 121/2022

- Proiect de Lege pentru completarea art. 181 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000 - Legea 288/2022

- Proiect de Lege pentru completarea art.30 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice - Legea 351/2022

- Proiect de Lege privind registrul comerčului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidentă asupra înregistrării în registrul comerčului - Legea 265/2022

- Предлог закон за дополнување на чл.30 од Закон бр.263/2010 за унитарниот јавен пензиски систем - Закон 351/2022

- Предлог закон за трговскиот регистар и за изменување и дополнување на други нормативни акти кои влијаат на уписот во трговскиот регистар - Закон 265/2022

- Предлог закон за изменување и дополнување на Законот бр. 58/1934 за меници и задолжници - Закон 180/2022 година.

- Предлог закон за изменување и дополнување на Законот бр. 59/1934 за чекови - Закон 182/2022

- Законски предлог за дополнување на вонредна владина уредба бр. 57/2019 за Управниот законик - Закон 193/2022

- Законски предлог за измена и дополнување на Уредбата на Владата бр од 7 јануари 2022 година

- Предлог на закон за изменување и дополнување на вонредната уредба на Владата бр. 51/2008 за јавна судска помош во граѓански работи - Закон 31/2023.

- Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот бр. 98/2016 за јавни

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin - Legea 180/2022

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 59/1934 asupra cecului - Legea 182/2022

- Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ - Legea 193/2022

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică aprobată prin Legea nr. 11/2022 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.25 din 7 ianuarie 2022

- Proiect de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă - Legea 31/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, Legii nr. 100/2016 privind concesiunile

набавки, Закон бр. 99/2016 за секторски набавки, 100/2016 за концесии за работи и концесии за услуги, како и Закон бр. 101/2016 за жалби во делот на доделување договори за јавни набавки, секторски договори и договори за концесија за работи и концесија на услуги, како и за организацијата и работа на Националниот совет за решавање на жалби - Закон 208/2022

- Законски предлог за дополнување на В.О бр. 137/2000 за спречување и санкционирање на сите форми на дискриминација и Националниот закон за образование бр. 1/2011

- Закон за риболов и заштита на живите водни ресурси - Закон 176/2024

- Предлог на закон за изменување и дополнување на чл.20 став (5) од Законот бр.51/1995 за организација и вршење на професијата адвокат - Закон 50/2023 година.

- Законски предлог за промена и дополнување на чл.150 став (1) од вонредната уредба на Владата бр. 57/2019 за Управниот законик

- Предлог на закон за изменување и дополнување на вонредната уредба на Владата бр. 104/2021 за формирање на Национална дирекција за сајбер безбедност - Закон 366/2022.

- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот бр. 235/2010 за доделување стипендии од меѓународни олимписки заслуги на ученици дodeleni на меѓународните училишни олимпијади.

- Предлог на закон за дополнување на чл. 54 од Уредбата на Владата бр. 21/1992 во поглед на заштита на корисниците

- Предлог на закон за надворешна

de lucrări și concesiunile de servicii, precum și a Legii nr. 101/2016 privind remedierea și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor - Legea 208/2022

- Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și a Legii educației naționale nr. 1/2011

- Legea pescuitului și a protecției resursei acvatice vii - Legea 176/2024

- Proiect de Lege pentru modificarea art. 20 alin.(5) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat - Legea 50/2023

- Propunere legislativă pentru modificarea art.150 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ - Legea 72/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică - Legea 366/2022

- Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 235/2010 pentru acordarea burselor de merit olimpic internațional elevilor premiați la olimpiadele școlare internaționale

- Proiect de Lege pentru completarea art. 54 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor

- Proiect de Lege privind serviciul extern specializat în resurse umane și salarizare

служба специјализирана за човечки ресурси и платен список

- Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот бр. 272/2004 за заштита и унапредување на правата на децата - Закон 123/2024 година.

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Владината уредба бр. 137/2000 за спречување и санкционирање на сите форми на дискриминација

- Предлог-закон за поддршка на процесот на деинституционализација на возрасните со попреченост и примена на мерки за нејзино забрзување и спречување на институционализацијата, како и за изменување и завршување на некои нормативни акти - Закон 7/2023

- Предлог-закон за исплата на

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului - Legea 123/2024

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- Proiect de Lege privind susținerea procesului de dezinstiționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative - Legea 7/2023

- Proiect de Lege privind plata unei contribuții financiare voluntare a României pentru susținerea Muzeului Victimelor Comunismului din Washington DC - Lege 30/2023

доброволен финансиски придонес од Романија за поддршка на Музејот на жртвите на комунизмот во Вашингтон - Закон 30/2023

- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот за управна парница бр. 554/2004 - Закон 84/2023

- Предлог на закон за заштита на правата на потрошувачите

- Предлог закон за изменување и дополнување на Законот бр. 134/2010 за Законот за парнична постапка - Закон 57/2023

- Предлог на закон за изменување и дополнување на некои нормативни акти со цел зголемување на финансиската вклученост - Закон 406/2023

- Предлог-закон за воспоставување на 11 јули како „Ден на пријателството меѓу Романија и Соединетите Американски Држави“ - Закон 363/2023

- Предлог на закон за изменување и дополнување на вонредната уредба на Владата бр. 97/2005 во врска со евидентијата, живеалиштето и личните документи на романските државјани - Закон 162/2023.

- Предлог на закон за изменување и дополнување на чл. 2 став (4) од вонредна уредба на Владата бр. 155/2001 за одобрување на програмата за управување со кучиња

- Propunere legislativă pentru modificarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 - Lege 84/2023

- Proiect de Lege privind protecția drepturilor consumatorilor

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă - Legea 57/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în scopul creșterii incluziunii financiare - Legea 406/2023

- Proiect de Lege pentru instituirea zilei de 11 Iulie ca "Ziua Prieteniei dintre România și Statele Unite ale Americii" - Legea 363/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetătenilor români - Lege 162/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea art. 2 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân

- Proiect de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

скитници

- Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот бр. 207/2015 за Кодексот за фискална постапка

- Предлог-закон за утврдување на одредени мерки со цел да се заокружат административните процедури за решавање на барањата што чекаат пред жупаниските комисии, односно на општина Букурешт за примена на Законот бр. 9/1998 во поглед на доделување на компензации за романските граѓани за нивните посedi кои преминаа во сопственост на Бугарија, потписан во Крајова на 7 септември 1940 година и Законот бр. 290/2003 за доделување на компензација на романските граѓани за нивниот имот, запленет, задржан или преостанат во Бесарабија, Северна Буковина и регионот Херта, како резултат на на војната и примената на Мировниот договор меѓу Романија и сојузничките и придржните сили, потписан во Париз на 10 февруари 1947 година и за измена на Законот бр. 164/2014 во врска со мерките за забрзување и завршување на процесот на решавање на барањата. врз основа на Законот бр. 9/1998 година за давање компензација на романските граѓани за имотот што премина во сопственост на бугарската држава по

- Проект de Lege privind stabilirea unor măsuri în vederea finalizării procedurilor administrative de soluționare a cererilor aflate pe rolul comisiilor județene, respectiv a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940 și a Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947 și pentru modificarea Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare,

примената на Договорот меѓу Романија и Бугарија, потписан во Крајова на 7 септември 1940 година, како и Законот бр. 290/2003 за доделување обештетувања или компензации на романските граѓани за нивниот имот, запленет, задржан или останат во Бесарабија, Северна Буковина и територијата Херта, како резултат на воената состојба и примената на Мирот. Договор меѓу Романија и сојузничките и придржните сили, потписан во Париз на 10 февруари 1947 година и за измена на некои нормативни акти - Закон 188/2023

- Предлог закон за изменување и дополнување на Закон бр. 45/2009 во врска со организацијата и работата на Академијата за земјоделски и шумарски науки Георге Јонеску Сисешти и истражувачко-развојниот систем во областа на земјоделството, шумарството и прехранбената индустрија.

- Законски предлог за измена и дополнување на В.О бр. 57/2007 во однос на режимот на заштитени подрачја, зачувување на природните живеалишта на флората и фауната.

- Предлог на закон за организација на брокерска дејност со недвижности

- Предлог-закон за изменување и

reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Tinutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative - Legea 188/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvice Gheorghe Ionescu-Şișești și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbaticice

- Proiect de Lege privind organizarea activității de intermediere imobiliară

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 23/2020 privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru protejarea acestora

дополнување на Законот бр. 23/2020 за правниот режим на тврдините Дакиј во планините Ораштија, кои се дел од списокот на светско наследство на УНЕСКО и некои мерки за нивна заштита.

- Предлог закон за основање на Национален музеј за историја и култура на Ромите во Романија - Закон 238/2023

- Предлог-закон за изменување и дополнување на Закон бр. 45/2009 за организација и работа на Академијата за земјоделски и шумарски науки „Георге Јонеску-Сишешти“ и за истражувачко-развојниот систем во областите на земјоделството, шумарството и прехранбената индустрија

- Законски предлог во однос на компензаторните мерки на фондот за плати во случај на формирање државни празници во кои не се работи.

- Законски предлог во врска со комплетирање на Законот 504/2002 објавен во Службен весник на Романија, дел I, бр. 534 од 22 јули 2002 година

- Законски предлог за изменување и дополнување на ставовите (2) и (5) од чл.199 од

- Проект de Lege privind înființarea Muzeului National de Istorie și Cultură a Romilor din România - Legea 238/2023

- Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvice "Gheorghe Ionescu-Şișeşti" și a sistemului de cercetare--dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare

- Propunere legislativă privind măsurile compensatorii ale fondului de salarii în cazul instituirii de sărbători legale în care nu se lucrează

- Propunere legislativă privind completarea Legii 504/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 534 din 22 iulie 2002

- Propunere legislativă privind modificarea și completarea alineatelor (2) și (5) ale art.198 din Legea nr.199 din 5 iulie 2023 a învățământului superior

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr.199 din 4 iulie 2023

5 јули 2023 година

- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот за високо образование бр.199 од 4 јули 2023 година
- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот за високо образование бр.199 од 4 јули 2023 година
- Законски предлог за измена и дополнување на Законот за предуниверзитетско образование бр.198 од 04.07.2023 година
- Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот бр. 152/1998 за основање Национална агенција за домување - Закон 106/2024 година.
- Законски предлог во врска со доизградба на чл.116 од Законот бр.198 од 4 јули 2023 година
- Предлог-закон за употреба на одредени доброволни знаци за разликување на прехранбени производи од домашно потекло
- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот за високо образование бр. 199 од 4 јули 2023 година
- Предлог на закон за дополнување на чл. 16 став (3) од вонредната уредба на Владата бр. 111/2010 за отсуство и месечен додаток за воспитување деца
- Предлог-закон за пренос на зграда од

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Învățământului superior nr. 199 din 4 iulie 2023

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Învățământului preuniversitar nr. 198 din 4 iulie 2023

- Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe - Legea 106/2024

- Propunere legislativă privind completarea art. 116 din Legea nr.198 din 4 iulie 2023 a Învățământului preuniversitar

- Proiect de Lege privind utilizarea anumitor semne distinctive voluntare pe produsele alimentare de origine autohtonă

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii Învățământului superior nr. 199 din 4 iulie 2023

- Proiect de Lege pentru completarea art. 16 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

- Proiect de Lege pentru trecerea unui imobil din proprietatea privată a statului și administrarea Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Suceava în proprietatea privată a unității

приватна сопственост на државата и администрацијата на станицата за земјоделско истражување и развој Сучевачка приватна сопственост на административно-територијалната единица на општината Моара, окружот Сучевачка.

- Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за предуниверзитетско образование бр. 198/2023

- Законски предлог во врска со доизградба на чл.116 од Законот бр.198 од 4 јули 2023 година

- Законски предлог за измена и дополнување на чл. 36 од Законот бр. 46 од 2008 година за Шумскиот Кодекс

- Предлог на закон за дополнување на чл. 22 од Законот бр.143/2000 со поглед на превенција на трговија и незаконско конзумирање на drogi—закон 234/2024

- Предлог на закон за изменување и дополнување на ставот (1) од единствениот член од Законот бр. 46/2022 за одобрување на плаќање на годишна партиципација на Постојаната изборна комисија како полноправна членка на Мрежата за изборни компетенции на Франкофонијата (РЕЦЕФ).)

- Предлог на закон за организација на брокерска дејност со недвижности

- Законски предлог за изменување и дополнување на Законот бр. 333/2003 во однос на заштитата на целите, добрата, вредностите и

administrativ-територијалне на комуни Moara, județul Suceava

- Proiect de Lege pentru modificarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/ 2023

- Propunere legislativă privind completarea art. 116 din Legea nr. 198 din 4 iulie 2023 a învățământului preuniversitar

- Propunere legislativă privind modificarea și completarea art. 36 din Legea nr. 46 din 2008 privind Codul Silvic

- Proiect de Lege pentru completarea art. 22 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri - Legea 234/2024

- Proiect de Lege pentru modificarea alineatului (1) al articolului unic din Legea nr. 46/2022 privind aprobarea plății cotizației anuale de participare a Autorității Electorale Permanente ca membru cu drepturi depline la Rețeaua de Competențe Electorale Francofone (RECEF)

- Proiect de Lege privind organizarea activității de intermediere imobiliară

- Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor.

заштита на лицата.

ДВА ЧЛЕНА НА ДРУШТВОТО НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД РОМАНИЈА НА СЛИКАРСКА КОЛОНИЈА ЗА ДИЈАСПОРАТА ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Почетокот на јуни донесе ново поглавје во низата настани оваа година во кои учествуваат членовите на Друштвото на Македонците од Романија (ДМР): „Ликовната колонија за дијаспората“. Настанот се одржа во градот Охрид, а го организираше Агенцијата за иселеништво на Република Северна Македонија.

Во име на АМР учествуваа г-ѓа Мирела Штефанија Думитреску, етничка Македонка и талентирана сликарка, координаторка на креативните работилници кои се одржуваат неделно во филијалата во Крајова, и г-џа

DOUĂ MEMBRE ALE ASOCIAȚIEI MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA, LA TABĂRA DE PICTURĂ PENTRU DIASPORA DIN REPUBLICA MACEDONIA DE NORD

Începutul lunii iunie a adus un nou capitol în seria evenimentelor din acest an la care membrii Asociației Macedonenilor din România (AMR) participă: „Tabăra de pictură pentru diaspora“. Evenimentul s-a desfășurat în orașul Ohrid și a fost organizat de Agenția pentru Emigrare, din Republica Macedonia de Nord.

Din partea AMR au participat doamna Mirela Ștefania Dumitrescu, etnic macedonean și pictor talentat, coordonatoarea atelierelor de creație ce au loc săptămânal la filiala din Craiova și domnișoara Maria Alexandra Popescu, elevă, pasionată de pictură și design vestimentar.

Ликовна колонија - Tabăra de pictură

Марија Александра Попеску, студентка, страсна за сликарство и моден дизајн.

Марија Александра Попеску досега имаше извонредна еволуција, таа е protagonист на успешната изложба, насловена BLANC, отворена на 30 март, која уживаше во присуство на многубројна уметничка публика. Своето портфолио го комплетираше овој месец со првата награда што ја освои на меѓународниот натпревар за оригинално творештво „Бајки на кралицата Марија“, во категоријата „Визуелни уметности“, натпревар под Високо покровителство на Неговото Височество Чуварот на круната и г.г. Принцот Раду.

„Доколку во претходните изданија уживавме во гостопримството на крушевчани (планинско одморалиште), весели, добронамерни луѓе со значајна Влашка заедница, говорители на влашки јазик, оваа година кампот за уметничко творештво се одржа во Охрид. Градот со 365 манастири, едниот поубав од другиот, секој со фасцинантна историја, е вкрстен со калдрми и улици како лавиринт на чиј крај ја наоѓате величествената градска Самоилова тврдина. Одозгора имате прекрасен поглед на пространоста на езерото и градот. Секој ден имав радост да ги посетувам најважните места на градот и неговата околина. За мене ова значеше инспирација за моите дела. Така, едно од делата го претставува „Музејот на вода“, создавајќи нов елемент во мојата „збирка“ дела посветени на античката и античка култура, традиции и занаети низ вековите. Се радував што повторно го видов манастирот Свети Наум и местото од каде што извира Охридското Езеро, каде што два извори, иако течат во исто корито, не се мешаат, имаат

Maria Alexandra Popescu până acum a avut o evoluție extraordinară, este protagonista unei expoziții de succes, intitulată BLANC, vernisată în data de 30 martie 2024, care s-a bucurat de prezența unui public numeros iubitor de artă. și-a completat portofoliul în luna iunie 2024 cu premiul I pe care l-a obținut la Concursul Internațional de Creație Originală "Basmele Reginei Maria", la categoria "Arte vizuale", concurs aflat sub Înaltul Patronaj al Majestății Sale Custodele Coroanei și al ASR Prințepele Radu.

„Dacă în edițiile anterioare, ne-am bucurat de ospitalitatea celor din Kruševo (stațiune montană), oameni veseli, binevoitori cu o comunitate însemnată de aromâni, vorbitori de română veche, anul acesta, tabăra de creație artistică s-a desfășurat la Ohrid. Orașul cu 365 de mănăstiri, una mai frumoasă decât alta, fiecare cu o istorie fascinantă, e străbătut de străzi pietruite ca un labirint la al cărui final găsești majestuoasa cetate fortăreață a orașului. De sus, ai o priveliște mirifică asupra întinderii lacului și orașului. În fiecare zi, am avut bucuria de a vizita cele mai însemnante locuri ale orașului și împrejurimilor. Pentru mine acest lucru a însemnat inspirație pentru lucrările mele. Astfel, una dintre lucrări reprezentă "Muzeul pe apă", alcătuind un nou element în "colecția" mea de lucrări dedicate culturii străvechi și vechi, tradițiilor și meșteșugurilor de-a lungul vremurilor. M-am bucurat să revăd Mănăstirea Sfântul Naum și locul de unde izvorăște Lacul Ohrid, acolo unde două izvoare deși curg în aceeași albie nu se amestecă, având culori diferite, oferind astfel un spectacol vizual fascinant", a povestit Mirela Ștefania Dumitrescu.

La Tabăra de creație artistică au participat

различни бои и на тој начин нудат фасцинантен визуелен спектакл“, изјави Мирела Штефанија. Думитреску.

На кампот за уметничко творештво учествуваа уметници од сите возрасти, ветеранот има 78 години, а најмладиот учесник 16 години.

„Младите дојдоа во „пакет“ со нови техники, модерни пристапи кон уметноста на убавината. Тоа беше размена на искуства, вистински креативни лекции. Убаво беше и што имавме обожаватели, со аплаузи на отворената сцена. Настанот беше уште побогат со тоа што ученици од Скопје беа сместени на истата локација. Едноставно бевме нападнати од нивното искрено восхитување. Јас лично имав емотивно искуство кога ги добив на подарок камчињата во облик на срце. До солзи ме импресионираше само тоа што мислеа на мене и што многу бараа да го најдат обликов на срцето. Им понудив книга со приказни со мои

artiști de toate vîrstele, veteranul având 78 de ani, iar cel mai Tânăr participant, 16 ani.

„Tinerețea a venit la ”pachet“ cu tehnici noi, abordări moderne ale artei frumosului. A fost un schimb de experiențe, adevărate lecții de creație. Frumos a fost și faptul că am avut și admiratori, cu aplauze la scenă deschisă. Întâmplarea a fost să fie cazați în aceeași locație elevii de gimnaziu din Skopje. Pur și simplu am fost asaltați de admirarea lor sinceră. Personal am avut o experiență emoționantă când am primit în dar pietricele în formă de inimă. Numai faptul că s-au gândit la mine și că au căutat mult să găsească forma de inimioară, m-a impresionat până la lacrimi. Le-am oferit și eu în dar o carte de povești cu ilustrația făcută de mine. Cred că am plecat cu toții mai ”bogați“ spiritual, sufletește și cu speranța că vom reveni“, a adăugat doamna Dumitrescu.

Am fost extrem de onorați ca reprezentanții noștri să fie felicați de domnul Slobodan Bliznakovski, directorul Agentiei pentru Emigrare

илюстрации, мислам дека сите заминавме побогати духовно, душевно и со надеж дека ќе се вратиме“, додаде г-ѓа Думитреску.

Ни беше огромна чест што на нашите претставници им честиташе г-дин Слободан Близнаковски, директор на Агенцијата за иселеништво во Република Македонија.

Република Македонија преку Агенцијата за иселеништво го покажува интересот што го има за сите Македонци кои живеат надвор од границите на земјата на потекло.

Честитки до сите вклучени и посебна благодарност до Агенцијата за иселеништво за континуираната поддршка!

Редакција

din Republica Macedonia de Nord.

Republica Macedonia de Nord, prin Agenția pentru Emigrare, demonstrează interesul pe care îl poartă tuturor macedonenilor care trăiesc în afara granițelor țării de origine.

Felicitări tuturor celor implicați și mulțumiri speciale Agenției pentru Emigrare pentru susținerea continuă!

Redacția

ЛОКАЛНИ И ЕВРОПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

На 9 јуни 2024 година во Романија се одржаа локални и европски парламентарни избори. Право на глас имаа сите романски државјани на возраст од најмалку 18 години, до и вклучително на денот на изборите.

Во 2024 година, романските гласачи ќе

ALEGERI LOCALE ȘI EUROPARLAMENTARE

Pe data de 9 iunie 2024, în România, s-au desfășurat alegerile locale și europarlamentare. Toți cetățenii români cu vîrstă de cel puțin 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, au avut dreptul de a vota.

În anul 2024, votanții din România au ales un număr de 33 de membri ai Parlamentului European. Conform legislației europene, toate

изберат 33 членови на Европскиот парламент. Според европското право, сите земји мора да користат систем на гласање кој обезбедува пропорционална застапеност, што значи дека бројот на пратеници кои се избираат од секоја политичка партија зависи од бројот на гласови што ќе ги добие партијата. Романија користи систем на затворени листи, кој не дозволува менување на редоследскиот број на кандидатите на листата.

Во Романија, по овој повод, беа организирани речиси 19.000 избирачки места, дodelени на гласачите според нивното живеалиште. Гласачите кои не знаеле каде треба да гласаат на 9 јуни можеле да го дознаат избирачкото место на кое биле распределени, со пристап до веб-страницата registrulelectoral.ro и пополнување на бараните податоци: ЕМБ, презиме и captcha код.

Редакција

Redacția

ПОЧЕТОК НА ЈУНИ ВО МАКЕДОНИЈА

Беше прилично топол ден за почетокот на јуни, свежината на ноќта непречно се наметнува како огромен свилен превез над најголемиот град во Олтенија, има уште два часа до полноќ; светот во движење, поделен меѓу кокетните куки или тераси на Стариот центар и прошетките по главните правци на градот, еден по еден се повлекува кон местата за преноќување. Дневната светлина штотуку навлезе над хоризонтот, првите звезди трепкаат низ мастилното небо. Ние сме група, не многубројна, од Друштвото на Македонците од Романија, кои се качуваат во елегантен автобус кој ја има Македонија, поточно Струга како крајна дестинација. Тргнуваме, го поминуваме Дунав кај Калафат, големата река, уморна по многуте километри што ги поминала од југот на Германија, облагородувајќи ги со своите тивки води пејзажите на неколку европски метрополи: Братислава, Виена, Будимпешта и Белград, полека тече под високите столбови на мостот. Ноќните часови полека минуваат, изгрејсонцето со првите зраци не пресретнува на српска територија. Пред ручек, правиме мала попатна посета во Скопје, кое не пречекува со својот пријателски воздух, со мноштвото статуи, но и

țările trebuie să utilizeze un sistem de vot care să asigure o reprezentare proporțională, ceea ce înseamnă că numărul de deputați aleși de la fiecare partid politic depinde de numărul de voturi obținut de partid. România folosește un sistem de liste închise, care nu permite modificarea numărului de ordine al candidaților pe listă.

În România cu această ocazie au fost organizate aproape 19.000 de secții de votare, arondate alegătorilor în funcție de domiciliu. Alegătorii care nu au știu unde trebuie să voteze pe data de 9 iunie au putut afla secția de votare la care sunt arondați accesând site-ul registrulelectoral.ro și completând datele solicitate: CNP, numele de familie și codul captcha.

ÎNCEPUT DE IUNIE ÎN MACEDONIA

A fost o zi destul de călduroasă pentru începutul de iunie, răcoarea noptii se instalează încă un uriaș val de mătase peste capitala Olteniei, mai sunt două ore până la miezul noptii; lumea în mișcare, împărțită între cochetele case ori terase ale Centrului Vechi și plimbările pe principalele trasee ale orașului, se retrage rând pe rând spre locurile de înnoptat. Lumina zilei tocmai s-a scurs dincolo de orizont, primele stele scânteiază pe bolta de culoarea cernelii. Suntem un grup, nu foarte numeros, al Asociației Macedonenilor din România ce se îmbarcă într-un elegant autocar cu destinația Macedonia de Nord, mai precis, Struga. Pornim, trecem Dunărea pe la Calafat, marele fluviu, obosit după mulți kilometri pe care i-a parcurs din sudul Germaniei, în nobilând cu apele sale tăcute peisajele mai multor capitale europene: Bratislava, Viena, Budapesta și Belgrad, se scurge molcom pe sub pilonii finali ai podului. Orelle de noapte se scurg lent, răsăritul ne prinde cu primele raze pe teritoriul sărbesc. Înainte de prânz facem o mică escală în Skopje care ne întâmpină cu aerul său prietenos, cu multitudinea de statui, dar și cu obiective nou construite cum ar fi Opera Națională și de Balet ori un bloc turn de locuințe cu 20 de etaje, ambele situate în plin centru. Apele

со новоизградените објекти како што се Националната опера и балет или 20 катната станбена кула, двете лоцирани во средината на центарот. Водите на Вардар, малку подигнати, ја носат со себе целата исказана историја, или помалку кажана, на рамнините што ги наводнуваат, со убавините и неволјите што ги снашле генерациите на жители кои биле покрај нив. Се чувствувам како дома, не е ни чудо што го имам ова чувство, повикот на моите предци се чувствува пред да се приблиjam до македонската граница; во мојата душа се вгнездува вибрација, на почетокот едвај забележлива, по што таа расте во интензитет додека не ја замени состојбата на „дома“ со друг „дом“. Случајно, автобусот се искачува кон планинскиот масив Бистра, вклучен во Националниот парк Маврово, недалеку од магистралниот пат по кој патуваме е земјата на Мијаците, место на легендите и лулка на македонската култура; врвот Говедарник, на чиј гребен седи Галичник и дава величина на оваа земја, оттука моите баба и дедо засекогаш заминаа во 1921 година во Романија. Мала тага се обидува да ме фати, се обидувам да ја замислам храброста што ја имале овие храбри Македонци пред повеќе од 100 години (кои не

Vardarului, ușor crescute, poartă cu ele întreaga istorie spusă sau mai puțin spusă a plaiurilor pe care le udă, cu bunele, dar și cu necazurile ce s-au abătut peste generațiile de locuitori ce i-au fost alături. Mă simt ca acasă, nici nu-i de mirare că am acest sentiment, chemarea străbunilor se face simțită înainte de a mă apropiu de granița macedoneană; o vibrație, la început abia perceptibilă, mi se cuibărește în suflet, după care crește în intensitate până când înlocuiește starea de "acasă" cu o altă "acasă". Dezvolt, autocarul urcă spre masivul muntos Bistra, inclus în Parcul Național Mavrovo, nu departe de drumul național pe care ne deplasăm se află ținutul miaților, spațiu de legendă și leagăn al culturii macedonene; vârful Govedarnik, pe a cărui coamă se aşeză Galichnik, dă măreție acestui ținut, de aici au plecat pentru totdeauna în 1921, bunicii mei, spre România. O ușoară tristețe încearcă să mă cuprindă, caut a-mi imagina curajul pe care l-au avut acum mai bine de 100 de ani acești bravi macedoneni (care n-au fost nici primii, nici ultimii) de a face un drum care și azi pare destul de anevoie. Și asta cu trei copii mici (tata avea mai puțin de 3 ani), cu bagaje și câte altele să ie i în piept spinările muntoase și abrupte sau să intind umbroasele păduri ce par de nepătruns. Este,

беа ниту први ниту последни) да направат пат кој и денес изгледа доста тежок. И ова со три мали деца (татко ми имал неполни 3 години), со багаж и уште колку други работи да се нафатат на преминување на планинските и стрмни боцки или сечејќи осојни шуми кои изгледаат непробојни. Се разбира, храбриот и самоуверен дух специфичен за нашата нација е тој што не попушта пред тешкотиите.

Се приближуваме до нашата дестинација, веќе Охридското Езеро се појавува во нашето видно поле со своите сребрени блесоци, пространство од води што како да нема крај. Струга не прегрнува со истата топлина што ја чувствуваат кога се приближуваат до македонска човечка населба. Прекрасната слика која ги вклучува и луѓето, куќите, водите или небото постојано ја менува својата боја, така што штом сонцето ќе слезе во самракот, од никаде се појавува месечина во форма на срп со својот мистериозен и медитативен воздух. И покрај сиот замор од патот, оваа ненадејна промена на изгледот не им бега на внимателнотооко на некои луѓе кои се дел од овој хомоген амбиент, многу од оние кои чекорат по улиците или на брегот овековечуваат снимки со кралицата на ноќта.

Патот за Битола започнува опкружен со високи карпи полни со шуми; по некое време се отвора кон небото, земајќи ги планините во далечина. Насадите со јаболка, цреши, круши

desigur, spiritul cutezător și plin de încredere specific neamului nostru care nu se dă în lături de la greu.

Ne apropiem de destinație, deja Lacul Ohrid ne apare în câmpul vizual cu sclipirile sale de argint, o intindere de ape care par a nu se mai sfârși, Struga ne îmbrățișează cu acceași căldură pe care o simt atunci când mă apropi de o aşezare umană macedoneană. Splendidul tablou ce cuprinde deopotrivă oameni, case, ape, ori văzduh își modifică neîncetat veșmintele de culoare astfel că odată coborât soarele în amurg, de nicăieri apare o lună în formă de seceră cu aerul său misterios și meditativ. Cu toată oboseala de peste drum, această schimbare bruscă în aparență nu scapă ochiului atent al unor persoane ce fac parte din acest cadru omogen, mulți din cei ce se plimbă alene pe străzi sau pe malul apei imortalizează instantanee cu regina nopții.

Drumul spre Bitola pornește flancat de stânci înalte pline de păduri; după un timp se deschide către zare, ducând munții în depărtare. Plantații de meri, cireși, peri sau viță de vie iau locul pereților de piatră ce ne-au însoțit anterior. În partea de sud a acestei citadele admirăm ruinele orașului antic Heraclea Lyncestis, fondat de Filip al II lea, un important centru comercial inclus în vestitul drum via Egnatia. Centrul ne dezvăluie o piață centrală, Magnolia, în mijlocul căreia se află un turn medieval cu ceas, funcțional, un monument din bronz a unui om înnaripat cu baza din granit pe

или грозје го заземаат местото на камените сидови кои претходно нè придржуваа. Во јужниот дел на оваа цитадела се восхитуваме на урнатините на античкиот град Хераклеја Линкестис, основан од Филип II, важен трговски центар вклучен во познатиот пат преку Игнација. Центарот го открива централниот плоштад Магнолија, во чија средина се наоѓа функционална средновековна саат-кула, бронзен споменик на крилест човек со гранитна основа на кој се издлабени имињата на 7 македонски хери кои паднале на должност во етнички судири од 2001 година, статуа на Филип Втори, џамија, продавници и банки, аптеки, покрај сето ова, реката Драгор полека тече и го сече градот од запад кон исток. Земаме здив во сенката на еден локал на главната пешачка улица во градот, полна со продавници од секаков вид; преку патот, усогласен со останатите фасади, ја наоѓаме католичката црква „Пресвето срце Исусово“. Недалеку од централниот плоштад стапнуваме на прагот на црквата Св. Димитри“, бетонскиот двор, но чуван со цвеќиња, нè носи внатре во богослужбата, каде свештеник ја споделува со нас својата историја, меѓу другото дознаваме дека една од иконите е донирана од

care sunt dăltuite numele a şapte eroi macedoneni căzuţi la datorie în urma ciocnirilor etnice din 2001, o statuie a lui Filip al II lea, o moschee, magazine şi bânci, farmacii, pe lângă toate acestea, râul Dragor se scurge alene, tăind oraşul de la vest la est. Ne tragem sufletul la umbra unei terase de pe strada principală a oraşului, pietonală, plină de magazine de tot felul. Peste drum, aliniată cu restul faţadelor găsim biserică catolică "Sfânta înimă a lui Isus". Nu departe de piaţa centrală păşim pragul bisericii "Sf. Dumitru", curtea betonată, dar străjuită de flori, ne poartă în incinta lăcaşului de cult, unde un preot ne împărtăşeşte din istoricul ei. Aflăm între altele că una dintre icoane a fost donată de către voievodul român Vlad Țepeș.

Zilele următoare sunt dedicate vizitării altor obiective istorice la fel de tentante ca şi cele parcurse până acum: Ohridul cu multitudinea de mănăstiri, străduţe înguste, întortochiate şi în pantă, cu casele sale cu curţi mici dar pline de flori, arbuşti sau pomi fructiferi ori Mănăstirea Kalişa cu minunatele sale împrejurimi.

Ne pregătim de plecare, părăsim cu o strângere de inimă aceste frumoase meleaguri încărcate de istorie, cu oamenii ei minunaţi care oriunde s-au aşezat, pe culmi înalte de munte, la poalele lor ori în zone colinare, au sfîntit locul,

романскиот војвода Влад Цепеш.

Следните денови се посветени на посета на други туристички атракции, исто толку примамливи како и досега посетените: Охрид со мноштвото манастири, тесните, кривулести и коси улици, со своите куќи со мали дворови, но полни со цвеќиња, грмушки или овошни дрвја или Манастирот Калишта со својата прекрасна околина.

Се подготвуваат да заминеме, со тешко срце ги оставаме овие прекрасни земји полни

trecând prin исторie cu fruntea sus.

Lucian Breza

со историја, со своите прекрасни луѓе кои каде и да се населиле, на високи планински врвови, во нивните подножја или во ридски предели, го осветувале местото, минувајќи низ историјата со дигната глава.

Лучиан Бреза

Д.М.Р. ПРИСУТНО НА САЕМИТЕ НА КНИГАТА ВО РОМАНИЈА

И во периодот од април до јуни 2024 година Друштвото на Македонците од Романија беше со постојано присуство на саемите на книгата организирани на територијата на Романија. Првиот ваков настан беше 29-тото издание на Саемот на книгата LIBREX - „Пролет на книги во Јаш“ одржан во периодот: 10-14 април 2024 година, во трговскиот центар Палас Мол Јаш, во зоната Атриум, под мотото „Страници со карти за пронаоѓање зборови“ .

A.M.R. PREZENTĂ LA TÂRGURILE DE CARTE DIN ROMÂNIA

Și în perioada aprilie - iunie 2024, prezența Asociației Macedonenilor din România la târgurile de carte organizate pe teritoriul României a fost una constantă. Primul astfel de eveniment a fost cea de-a 29-a ediție a Târgului de Carte LIBREX - "Primăvara cărților la Iași" desfășurat în perioada: 10–14 aprilie 2024, în incinta Palas Mall Iași, zona Atrium, sub motto-ul "Pagini cu hărți pentru regăsirea prin cuvinte". Evenimentul a fost organizat de S.C. SEDCOM LIBRIS S.A. și

Настанот го организираше С.Ц. SEDCOM LIBRIS S.A. и Организацијата на работодавачи АГОРА на здруженија за дифузија на графики и други културни добра во Романија, во партнерство со Градското собрание на Јаши.

Претставници на Друштвото на овој саем на книга беа Гергел Еуцен – секретар на Друштвото, Кодреану Кристина – Менаџер на зоната, Кодреану Влад, Штефан Алина, Кодреану Некита Ронелија, Јакобуц Чипријан, Станку Николица – Менаџер на зоната, Опреску Леонор и Попа Аурора Елена.

Следниот саем на книга на кој учествуваше Друштвото беше 23-тото издание на Саемот на книгата Гаудеамус Клуж-Напока што се одржа помеѓу 24 и 28 април на плоштадот Унири. Настанот беше организиран од Радио Романија, преку тимот на Гаудеамус и Радио Романија Клуж, со поддршка на Градското собрание и Локалниот совет на Клуж-Напока. Почесен претседател на ова издание беше универзитетскиот проф. Д-р Јоана Бот, преведувач, литературен критичар, познат еминесколог и есеист. Просторот посветен на настанот беше составен од 16 изложбени павилјони, распоредени во дизајнерска формула која нудеше дарежлив приказ и презентација на понуди за учесниците, а во исто време, порелаксиран за посетителите, област која ги охрабрува посетителите да трошат цели часови внатре во сајмот. Членовите на македонската заедница кои го претставуваа Друштвото на овој саем на книга беа: Гергел Еуцен – секретар на Друштвото, Бадерка Јон – управител на областа, Бадерка Ружа Илиуца, Спунеи Петру и Спунеи Јонела.

Organizația Patronală AGORA a Societăților pentru Difuzarea Tipăriturilor și a altor Bunuri Culturale din România, în parteneriat cu Primăria Municipiului Iași. Reprezentanții Asociației la acest târg de carte au fost Gherghel Eugen – Secretarul Asociației, Codreanu Cristina – Manager de zonă, Codreanu Vlad, Ștefan Alina, Codreanu Nechita Ronelia, Iacobuț Ciprian, Stancu Nicolăea – Manager de zonă, Oprescu Leonor și Popa Aurora Elena.

Următorul târg de carte la care Asociația a participat a fost ediția a 23-a a Târgului de Carte Gaudeamus Cluj-Napoca desfășurat în perioada 24 - 28 aprilie în Piața Unirii. Evenimentul a fost organizat de Radio România, prin echipa Gaudeamus și Radio România Cluj, cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca. Președintele de onoare al acestei ediții a fost Prof. univ. dr. Ioana Both, traducător, critic literar, apreciat eminescolog și eseist. Spațiul dedicat evenimentului a fost constituit din 16 pavilioane expoziționale, dispuse într-o formulă de amenajare care a oferit o suprafață generoasă de etalare și prezentare a ofertei pentru participanți, și totodată, mai relaxată pentru vizitatori, suprafață care a îndemnat pe vizitatori să petreacă ore întregi în incinta târgului. Membrii comunității macedonene care au reprezentat Asociația la acest târg de carte au fost: Gherghel Eugen – Secretarul Asociației, Baderca Ion – Manager de zonă, Baderca Ruja Iliuța, Spunei Petru și Spunei Ionela.

Următoarea găzduire pentru standul Asociației Macedonenilor din România a fost ediția a 10-a a Târgului de Carte GAUDEAMUS - ediția Oradea 2024 care s-a desfășurat în perioada 15 - 19 mai în Piața Unirii. Evenimentul a fost organizat

Следен домаќин за штандот на Друштвото на Македонците од Романија беше 10-тото издание на Саемот на книгата ГАУДЕАМУС - изданието Орадеа 2024 што се одржа од 15 до 19 мај на плоштадот Унири. Настанот беше организиран од Радио Романија, во партнерство со Здружението за промоција на туризмот од Орадеа и регионот. Почесен претседател на ова издание на саемот беше саканиот писател и преведувач Мирчea Прикажан, главен уредник на списанието за култура „Фамилија“. Во текот на целиот период на саемот беа организирани следните работилници во соработка со партните на ова издание, Здружението Про Бамбini од Орадеа и Здружението Антрпремаме, работилници посветени за посетители од сите возрасти; проекти и социјални кампањи спроведени во соработка со Rotary Club Oradea Insignis, со цел да се зголеми нивото на свесност на населението за проблемите специфични за лицата со локомоторни оштетувања, како и конкурси со наградни ваучери за купување книги на саемот што го нудат спонзорите на изданието, Luna Personal и Rotary Club Oradea Insignis. Друштвото на овој саем на книга беше претставено од Станку Николица – Менаџер на областа, Опреску Леонор, Танчиу Маријана,

de Radio România, în parteneriat cu Asociația pentru Promovarea Turismului din Oradea și Regiune. Președintele de onoare al acestei ediții a târgului a fost îndrăgitul scriitor și traducător Mircea Pricăjan, redactor șef al revistei de cultură „Familia“. Pe toată perioada târgului au fost organizate: ateliere în colaborare cu partenerii acestei ediții, Asociația Pro Bambini din Oradea și Asociația Antreprename, ateliere dedicate vizitatorilor de toate vîrstele; proiecte și campanii sociale derulate în colaboare cu Rotary Club Oradea Insignis, având ca obiectiv creșterea gradului de sensibilizare a populației față de problemele specifice persoanelor cu deficiențe locomotorii precum și concursuri cu premii în vouchere pentru achiziția de cărți de la târg oferite de sponsorii ediției, Luna Personal și Rotary Club Oradea Insignis. Asociația a fost reprezentată la acest târg de carte de Stancu Nicolă – Manager de zonă, Oprescu Leonor, Tanciu Mariana, Tanciu Daniel și Tanciu Oana.

Ediția a 17-a a Salonului Internațional de carte Bookfest a fost găzduită anul acesta de pavilionul B2 din cadrul complexului expozițional Romexpo – București. La eveniment au participat circa 200 de expozații din întreaga țară, alături de reprezentanțe culturale cu sediul la București, la care Republica Moldova a fost invitatul de onoare.

Танчиу Даниел и Танчиу Оана.

Домаќин на 17-тото издание на Меѓународниот саем на книгата Bookfest оваа година беше павилјонот Б2 во рамките на изложбениот комплекс Ромекспо – Букурешт. На настанот учествуваа околу 200 изложувачи од целата земја, заедно со културни претставници со седиште во Букурешт, каде што Република Молдавија беше почесен гостин. „Те опфаќам, Република Молдавија“ беше слоганот предложен од поканетата земја, израз кој често се среќава во актуелниот говор во јазичниот и културниот простор надвор од границите, што е еквивалент на фразата „Те прегрнувам“. Многубројни настани, со висок книжевен квалитет, се одржаа и на штандовите на издавачите и на сцените Арина, Матка и Арка, но и во кафулето на уметниците и кафулето на литературата или во новоотворениот простор BooksToScreen. Посетителите на штандот на Друштвото беа пречекувани од Сфија Димчевич Катерина, Сфија Димчевич Василе, Бреза Констанца, Рогобете Лаура – претседателката на Друштвото, Танчиу Даниел и Танчиу Оана.

Последниот настан посветен на книгите од периодот споменат погоре беше третото издание на Саемот на книгата ГАУДЕАМУС Радио Романија во Бузау, кој за прв пат се одржа на отворено, од 12 до 16 јуни, на Плоштадот Дачији, неодамна рехабилитиран

„Te cuprind, Republica Moldova“ a fost sloganul propus de ћара invitată, о expresie des întâlnită în vorbirea curentă din spațiul lingvistic și cultural de peste Prut, echivalentul sintagmei „te îmbrățișez“. Numeroase evenimente, de o înaltă ținută literară au fost susținute atât la standurile editurilor, cât și la scenele Arena, Matca și Arca, dar și la Cafeneaua Artelor și Cafeneaua Literară sau la nou-inauguratul spațiu BooksToScreen. Vizitorii standului Asociației au fost întâmpinați de către Sfiea Dimcevici Katerina, Sfiea Dimcevici Vasile, Breza Constanța, Rogobete Laura – președintele Asociației, Tanciu Daniel și Tanciu Oana.

Ultimul eveniment dedicat cărților din perioada menționată mai sus a fost cea de-a treia ediție a Târgului de Carte GAUDEAMUS Radio România din Buzău care s-a desfășurat în premieră în aer liber, în perioada 12 – 16 iunie, în Piața Daciei, spațiu recent reabilitat, amplasat în centrul orașului. Evenimentul a fost organizat de Radio România, în parteneriat cu Primăria Municipiului Buzău. Președintele de onoare al acestei ediții a fost domnul Marius Adrian Nicoară, scriitor și doctor în istorie. Cei care au reprezentat Asociația la acest eveniment cultural au fost: Baderca Ion – Manager de zonă, Baderca Ruja Iliuța, Domilescu Petru și Domilescu Elisabeta.

Toti reprezentanții Asociației la târgurile de carte au oferit vizitorilor și doritorilor volumele editate de Editura "Macedoneanul" și prezente la stand, volume care oferă o imagine de ansamblu

простор, лоциран во центарот на градот. Настанот беше организиран од Радио Романија, во партнерство со Градското собрание на Бузau. Почесен претседател на ова издание беше г-дин Мариус Адријан Никоара, писател и доктор по историја. Оние кои го претставуваа Друштвото на овој културен настан беа: Бадерка Јон-Менаџер на областа, Бадерка Ружа Илиуца, Домилеску Петру и Домилеску Елисабета.

Сите претставници на Друштвото на саемите на книгата на посетителите и на заинтересираните им ги понудија изданијата што ги уредува Издавачката куќа „Македонецот“ и се присутни на штандот, томови кои даваат преглед на македонската заедница во Романија стара стотина години. Книгите нудат

МАКЕДОНИЈА ВО 1000 ЗБОРОВИ

Без да претерувам дека во овој краток материјал го вметнувам сето она што е репрезентативно на овој европски простор, се обидувам во шематски облик да посочам некои пресвртници од повеќе милениумска историја на Мајка Македонија; При составувањето на

asupra comunității macedonene din România, veche de sute de ani. Volumele au oferit informații asupra culturii etnicilor macedoneni, asupra istoriei acestei comunități, asupra activităților sale, asupra limbii, asupra tradițiilor moștenite și transmise mai departe tinerelor generații.

Redacția

информации за културата на етничките Македонци, за историјата на оваа заедница, за нејзините активности, за јазикот, за традициите што се наследени и пренесени на помладите генерации.

Редакция

MACEDONIA ÎN 1000 DE CUVINTE

Fără a avea pretenția de a cuprinde în acest scurt material tot ce este reprezentativ legat de acest spațiu european, încerc sub o formă schematică să punctez câteva repere din istoria multimilenară a maicii Macedonia; în alcătuirea acestui material m-am folosit, în principal, de criteriul cronologiei istorice care este acceptat de

Саеми на книга; 1000 зборови - Târguri de carte; 1000 de cuvinte

овој материјал го користев, главно, критериумот на историска хронологија што е прифатен од мнозинството од оние што составуваат студии, мемоари или дела од друга природа.

- Во неолитот, на сегашната област на Македонија, живееле Пелазгите (термин што го користеле старогрчките автори за сите жители на северот од грчките населби).

- Македонците имаат потекло поврзано со тракискиот свет, како домородци на местата.

- Помеѓу 808 и 168 п.н.е бил периодот на кралевите, на број од 25. Географски, околу IV век п.н.е. Н. имал за соседи: Пајонија на север, Тесалија на југ, Епир на запад и Тракија на исток; окупирана, отприлика, сегашната територија на Македонија во денешна Грција. Кралскиот главен град бил Еге (денешна Вергина, Грција).

- Филип II (359-336 п.н.е.) го проширува кралството со освојување на копното на Грција и Тракија.

- Неговиот син Александар Македонски ја формира најголемата империја на античкиот свет, умира во 323 година п.н.е.

- Во 168 п.н.е Македонија се трансформира во римска провинција, македонската кралска кука се укинува, таа се враќа на приближно истите територијални граници како пред римската окупација.

- Во 2 век п.н.е. Римјаните ја градат Виа Игнација, трговски пат што го поврзува Рим со

majoritatea celor ce alcătuiesc studii, memorii ori lucrări de altă natură.

- În neolitic, în actualul spațiu al Macedoniei de Nord locuiau pelasgii (termen folosit de autorii antici greci pentru toți locuitorii din nordul așezărilor elene).

- Macedonenii au origini legate de lumea tracă, fiind băstinași ai locurilor.

- Între 808 și 168 î. H. a fost perioada regilor, în număr de 25. Geografic, în jurul secolului IV î. H. avea ca vecini: Peonia la nord, Tesalia la sud, Epirul la vest și Tracia la est; ocupa, aproximativ, actualul teritoriu al regiunii intitulată Macedonia din Grecia de azi. Capitala regală a fost Aegae (Vergina de azi, Grecia).

- Filip al II lea (359-336 î. H.) lărgeste regatul, cucerind Grecia continentală și Tracia.

- Fiul lui Filip al II-lea, Alexandru Macedon (cel Mare), formează cel mai mare imperiu al antichității, moare în 323 î. H.

- În 168 î. H. Macedonia este transformată în provincie romană, casa regală macedoneană este desființată, revine cam la aceleași limite teritoriale dinaintea ocupării romane.

- În secolul al II lea î. H. romanii construiesc Via Egnatia, un drum comercial ce leagă Roma de Constantinopol, Bitola de azi (Monastir pe vremea Imperiului Otoman) era un punct important al acestui traseu comercial.

- Din 395 d. H. componentă a Imperiului Roman de Răsărit (Bizantin).

Константинопол, денешна Битола (Манастир за време на Отоманската империја) била важна точка на оваа трговска ruta.

- Од 395 н.е. компонента на Источното Римско Царство (Византиско).
- Во IV-V век започнуваат големите словенски преселби во европскиот простор кои стигнуваат и до македонската територија; кога пристигнале првите словенски племиња, балканската област била поделена на три големи ограноци, сите под римска власт: северната околу планините Хаэмус (Балкан), јужната која ги опфаќала јужна Македонија, Тесалија и Епир, а западната на сегашните територии на Србија, Црна Гора, Босна, Хрватска и Словенија. Од северната гранка подоцна ќе произлезат двете влашко-бугарски кралства предводени од ароманците од родот Асан.
- Во средновековниот период, македонската територија сукцесивно преминувала од византиска на бугарска или српска власт (во

- Sec. IV- V încep marile migrații slave în spațiul european care ating și teritoriul macedonean; la venirea primelor triburi slave zona balcanică era împărțită în trei mari ramuri, toate sub stăpânire romană: cea de nord în jurul muntîilor Haemus (Balcani), cea de sud ce includea Macedonia meridională, Tesalia și Epirul și cea vestică pe actualele teritorii ale Serbiei, Muntenegrului, Bosniei Croației și Sloveniei. Din ramura nordică se vor ridica mai târziu cele două țări Vlaho-bulgare conduse de aromâni din neamul Asan.

- În perioada medievală teritoriul macedonean este trecut succesiv de sub autoritate bizantină sub cea bulgară ori sârbă - pe perioada regatului sârb, condus de Štefan Dušan - acesta și-a stabilit capitala la Skopje. Odată cu desființarea Imperiului Sârb, în 1371, apar și primele valuri de cotropitori otomani, timp de mai bine de 500 de ani Macedonia va rămâne sub stăpânire otomană.
- În 1389 în urma luptelor de la Kosovopolie (Câmpia Mierlei), armatele reunite ale unei coaliții

периодот на српското кралство, на чело со Стефан Душан, тој ја основал својата престолнина во Скопје. Со распаѓањето на Српската империја, во 1371 г., се појавија првите бранови од османлиските освојувачи, повеќе од 500 години Македонија ќе остане под османлиска власт.

- Во 1389 година, по битките во Косовополе (Мирлејската рамнина), обединетите војски на дунавско-балканската коалиција го признаваат поразот од Османлиите, сите кнежевства јужно од Дунав ја признаваат властта на Портија со плаќање данок, Балканот потпаѓа под турска власт.

- Веќе во 19 век на Балканот почнале да се појавуваат независни народи, Грција во 1821 година, Србија 1867 година, Бугарија во 1878 година.

- Борбата на македонскиот народ го достигнува својот врв во 1903 година на ден Илинден на Свети Илија 3 – ти август кога се случува вооружениот бунт кој успеа да ја разниша моќта на Отоманската империја, која беше во период на забрзано пропаѓање, од нејзините темели, таа е нивната прва официјална декларација за независност од трибината на претставниците на републиката од Крушево.

- Во 1912 година се појави долгоочекуваната слобода од странска доминација, а со помош на

dunăreano-balcanice își recunosc înfrângerea în fața celor otomane, toate сnezatele de la sud de Dunăre recunosc suzeranitatea Portii prin plata de tribut, Balcanii intră sub stăpânire turcească.

- Odată cu secolul al IXX lea, încep să apară în Balcani națiuni independente, Grecia în 1821, Serbia în 1867, Bulgaria în 1878. Încurajați de aerul scump al libertății celorlalte neamuri din jur, macedonenii înțeșesc revoltele la adresa ocupantului.

- Lupta poporului macedonean atinge o culme în 1903 de Sfântul Ilie (Ilinden) când are loc revolta armată care a reușit să zgâltâie din temelii puterea Imperiului Otoman, aflat într-o perioadă de accelerată descompunere, este prima lor declarație oficială de independentă rostită de la tribuna reprezentanților republicii de la Kruševo.

- În 1912 apare și mult așteptata libertate de sub dominație străină, cu ajutorul armatei sârbe, Macedonia este, în sfârșit, eliberată.

- Odată cu formarea de națiuni în Balcani apar și primele neînțelegeri între ele; dacă până la cucerirea propriei lor independențe aveau cu toții un dușman comun, anume Imperiul Otoman, trasarea granițelor nemultumeste Grecia, Serbia și Bulgaria. Încep cele două războaie balcanice (1912 -1913) care se sfârșesc prin retrasarea de granițe; perdantul principal este Macedonia care se vede micșorată la teritoriul actual, pierzând toată zona

1000 зборови - 1000 de cuvinte

српската војска Македонија конечно беше ослободена.

- Заедно со формирањето на нациите на Балканот се појавуваат и првите недоразбирања меѓу нив; ако до освојувањето на сопствената независност сите имале заеднички непријател, а тоа е Отоманската империја, оцртувањето на границите не ги задоволува Грција, Србија и Бугарија. Почнуваат двете балкански војни (1912 -1913) кои завршуваат со повлекување на границите; Главниот губитник е Македонија која се гледа себеси сведена на нејзината сегашна територија, губејќи ја целата егејска област која и припаднала на Грција, Пирин планина на Бугарија и помал дел на север од Србија.

- По завршувањето на двете балкански битки, Македонија е припоена кон Србија како нејзина покраина.

- На крајот на првата светска војна се формира кралството на Србите, Хрватите и Словенците, кое во 1929 година станува кралство Југославија (јужна Славија, југ); Во неа се јавува и Македонија под името Вардарска бановина (провинција).

- По Втората светска војна се формира ФНРЈ, преименувана во 1963 година во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, составена од шест републики со еднакви права, кои со ротација го обезбедуваат претседателството на Федерацијата. Тоа беа: Србија, Хрватска, Словенија, Црна Гора, Босна

еџеанă în favoarea Greciei, cea a munților Pirin în favoarea Bulgariei și o alta mai mică în nord în favoarea Serbiei.

- După încheierea celor două conflagrații balcanice, Macedonia este anexată de Serbia ca provincie a ei și denumită: Iujna Serbia (Serbia de Sud).

- La sfârșitul primului război mondial se formează regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor care devine în 1929 regatul Iugoslaviei (Slavia de sud, iug = sud); în interiorul său figurează și Macedonia sub denumirea de banovina (provincia) Vardar.

- După cel de al doilea război mondial se formează Republica Populară Federală Iugoslavia, redenumită în 1963 Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, compusă din șase republici cu drepturi egale, care prin rotație asigură președinția Federației. Acestea erau: Serbia, Croația, Slovenia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina și Macedonia.

- După moartea lui I.B. Tito, în 1980 apar disensiuni între republicile componente ale federației iugoslave, totodată se adâncesc disensiunile interetnice, Macedonia se păstrează neutră.

- Anii 1990 aduc nori negri asupra R.S.F. Iugoslavia. Se declanșează războaiele interne dintre Serbia și Croația, rezultatul este desprinderea Croației și Sloveniei din cadrul federației. Conflictul se mută apoi în Bosnia și Kosovo.

и Херцеговина и Македонија.

- По смртта на Ј.Б. Тито, во 1980 година се појавија несогласувања меѓу составните републики на југословенската федерација, во исто време се продлабочија меѓуетничките несогласувања, Македонија останува неутрална.

- 1990-тите носат темни облаци над С.Ф.Р. Југославија: избувнуваат внатрешните војни меѓу Србија и Хрватска, резултатот е одвојување на Хрватска и Словенија од федерацијата. Конфликтот потоа се пресели во Босна и на Косово.

- 8 септември 1991 година е историски ден за македонскиот народ, прогласен за национален ден, го означува одвојувањето од С.Ф.Р. Југославија и прогласувањето на нејзината независност под официјалното име Република Македонија.

- Во 1999 година, по војната во Косово, во Македонија се случило масовна миграција на албанското население, мнозинството во оваа српска покраина, околу 400.000 луѓе, кои иако по завршувањето на конфликтот, главно ја напуштија земјата која им понуди привремена засолниште, оставајќи зад себе албанско малцинство кое постојано и насилено влегува во конфликт со властите, барајќи одвојување од Македонија на териториите доминантно населени со нив.

- Data de 8 septembrie 1991 este o zi istorică pentru poporul macedonean, declarată zi națională, marchează desprinderea de R.S.F. Iugoslavia și declararea independenței țării sub numele oficial de Republica Macedonia.

- În 1999, în urma războiului din Kosovo, în Macedonia are loc o migrație masivă de populație albaneză, majoritară în această provincie sârbească, circa 400.000 de oameni, care, deși după încheierea conflictului părăsesc majoritar țara ce le-a oferit adăpost temporar, lasă în urmă o minoritate albaneză ce intră în mod constant și violent în conflict cu autoritățile, cerând ruperea de Macedonia a teritoriilor locuite preponderent de către ei.

- În 2001, din februarie până-n august au loc conflicte armate între etnicii albanezi și forțele guvernamentale având ca rezultat mulți morți și răniți, partea de vest a țării (orașul Tetovo este centrul lor de comandă) fiind cea de unde pleacă, în general revoltele. Conflictul se încheie printr-un acord recunoscut de ambele părți. O resuscitare a războiului din partea etnicilor albanezi se petrece în 2012.

- Din 2019 își schimbă denumirea oficială în Macedonia de Nord (Severna Makedonia).

- Este membru NATO din 2020, discuțiile pentru aderarea la Uniunea Europeană sunt foarte avansate.

Lucian Breza

- Во 2001 година, од февруари до август, се случија вооружени конфликти меѓу етничките Албанци и владините сили што резултираа со многу смртни случаи и повредени, а западниот дел на земјата (градот Тетово е нивниот команден центар) беше местото од каде што генерално започнуваат немирите. Конфликтот завршува со рамковниот договор признат од двете страни. Во 2012 година се случи оживување на војната од страна на етничките

КОНКУРС ЗА СТИПЕНДИИ ВО МАКЕДОНИЈА ЗА ЕТНИЧКИ МАКЕДОНЦИ: ДМР ЈА ОБЈАВИ ПРОГРАМАТА ЗА УНИВЕРЗИТЕТСКАТА 2024/2025 ГОДИНА

Република Македонија објави конкурс за стипендии за странски студенти кои покажуваат вистински интерес за оваа земја. Во рамките на оваа програма ќе бидат понудени 50 стипендии за учебната 2024/2025 година, согласно Одлуката на Владата на Република Македонија бр. 41-6185/3 од 16 јули 2024 година, објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 151/2024 година.

Услови за подобност

Стипендиите се наменети за студенти од македонско потекло кои живеат во следните земји: Албанија, Бугарија, Србија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија, Косово, Турција, Романија, Црна Гора и Грција. Овие стипендии се нудат за додипломски студии (прв циклус) и се достапни на престижни високообразовни институции во Република Северна Македонија.

Учеснички образовни институции

Избраните студенти ќе имаат можност да студираат на еден од следните универзитети во Република Северна Македонија:

- Универзитет „Свети Кирил и Методиј“ Скопје;
- Универзитет „Свети Климент Охридски“ Битола;
- Универзитет „Гоче Делчев“ Штип;
- Универзитет „Мајка Тереза“ Скопје;
- Универзитет за информатички науки и технологии „Свети Апостол Павле“ Охрид.

Албанци.

- Од 2019 година го менува официјалното име во Северна Македонија.
- Таа е членка на НАТО од 2020 година, дискусиите за влез во Европската унија се многу напредни.

Лучиан Брза

CONCURS PENTRU BURSE DE STUDIU ÎN MACEDONIA DE NORD PENTRU ETNICII MACEDONENI: AMR ANUNȚĂ PROGRAMUL PENTRU ANUL UNIVERSITAR 2024/2025

Republica Macedonia de Nord a lansat un concurs pentru acordarea de burse destinate studentilor cetățeni străini care demonstrează un interes real pentru această țară. În cadrul acestui program, vor fi oferite 50 de burse pentru anul universitar 2024/2025, conform Hotărârii Guvernului Republicii Macedonia de Nord nr. 41-6185/3 din data de 16 iulie 2024, publicată în „Monitorul Oficial al Republicii Macedonia de Nord“ nr. 151/2024.

Condițiile de eligibilitate

Bursele sunt destinate studentilor de origine macedoneană care locuiesc în următoarele țări: Albania, Bulgaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Croația, Slovenia, Kosovo, Turcia, România, Muntenegru și Grecia. Aceste burse sunt oferite pentru studii universitare de licență (primul ciclu de studii) și sunt disponibile în cadrul unor prestigioase instituții de învățământ superior din Republica Macedonia de Nord.

Instituțiile de învățământ participante

Studentii selectați vor avea oportunitatea de a studia la una dintre următoarele universități din Republica Macedonia de Nord:

- Universitatea „Sfinții Kiril și Metodiu“ Skopje;
- Universitatea „Sfântul Kliment Ohridski“ Bitola;
- Universitatea „Gote Delcev“ Štip;
- Universitatea „Maica Tereza“ Skopje;
- Universitatea de Științe și Tehnologii Informationale „Sfântul Apostol Paul“ Ohrid.

ACESTE UNIVERSITĂȚI SUNT CUNOSCUTE PENTRU

Овие универзитети се познати по нивните високи академски стандарти и нудат разновиден опсег на студиски програми кои покриваат повеќе полиња на знаење.

Процес на аплицирање и селекција

Детали за процесот на аплицирање, потребните документи и критериумите за избор се објавени од надлежните органи. Заинтересираните кандидати беа охрабрени внимателно да ги подготват своите досиеја, да го покажат своето македонско потекло и интерес за Република Македонија. Оваа иницијатива даде драгоценна можност за студентите од македонската дијаспора да се поврзат со своите културни корени и да имаат корист од квалитетно образование во Република Македонија.

Преку овие стипендии, Владата на Република Македонија има за цел да го поддржи образованието на младите од македонско потекло и да ги зајакне културните и академските врски со дијаспората.

За подетални информации за условите и документите потребни за конкурсот, кандидатите може да се обратат во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија во горенаведените земји. Апликациите и потребните документи се доставени до дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија, лоцирани во земјата каде што живее кандидатот, до 16 август 2024 година.

Заинтересираните кандидати заедно со апликацијата треба да ги достават следните документи:

- CV (кратка биографија) и мотивационо писмо во кое се објаснува зошто кандидатот сака да студира во Република Македонија, на кој факултет сака да студира и уште две опции доколку првата опција се смета дека не исполнува одредени услови.

- легализираната копија од извод од матичната книга на родените со етничката припадност наведена како македонска. Доколку од валидни причини немало таква забелешка во извадокот, кандидатот бил должен да приложи друг документ со кој се докажува неговото етничко потекло;

- фотокопија од свидетелство од средно училиште (четири завршени години) придружен со превод, доколку студите се завршени надвор од Република Македонија.

Министерството за образование и наука го задржа правото да избере факултет од трите алтернативи наведени од кандидатите во нивните апликации. Дополнително, требаше да се земе предвид дека правото на избор на студентски дом за сместување не е обезбедено

стандардите им академички и оферува гама варијати на програми за студија кои покриваат повеќе полиња на знаење.

Процес на аплицирање и селекција

Детали за процесот на аплицирање, потребните документи и критериумите за избор се објавени од надлежните органи. Заинтересираните кандидати беа охрабрени внимателно да ги подготват своите досиеја, да го покажат своето македонско потекло и интерес за Република Македонија. Оваа иницијатива даде драгоценна можност за студентите од македонската дијаспора да се поврзат со своите културни корени и да имаат корист од квалитетно образование во Република Македонија.

Принадлежността на кандидатот на Република Македонија се потврдува со документи како пасош, виза или други документи кои потврдуваат неговата македонска припадност. Кандидатот треба да поднесе документите во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Македонија, лоцирани во земјата каде што живее кандидатот, до 16 август 2024 година.

Пентру информации маи деталите despre condițiile și documentele necesare pentru concurs, candidații s-au putut adresa reprezentantelor diplomatico-consolare ale Republicii Macedonia de Nord din țările menționate mai sus. Cererile și documentele necesare s-au depus la misiunile diplomatico-consolare ale Republicii Macedonia de Nord, care se află în țara în care candidatul locuiește, până la data de 16 august 2024.

Candidații interesați au trebuit să depună următoarele documente pe lângă cerere:

- CV (scurtă biografie) și scrisoare de motivare în care să explice de ce candidatul dorește să studieze în Republica Macedonia de Nord, la ce facultate dorește să studieze precum și alte două opțiuni în cazul în care pentru prima opțiune se consideră că nu sunt îndeplinite anumite cerințe.
- copia legalizată a certificatului de naștere cu etnia precizată ca fiind macedoneană. Dacă, din motive întemeiate, în extras nu a existat o astfel de remarcă, candidatul a fost obligat să prezinte un alt document care să dovedească originea sa etnică;
- fotocopia certificatului de studii liceale (patru ani absolviți) însoțită de o traducere, dacă studiile au fost finalizate în afara Republicii Macedonia de Nord.

Ministerul Educației și Științei și-a rezervat dreptul de a alege o facultate dintre cele trei alternative specificate de candidații în cererile lor. În plus, a trebuit să se aibă în vedere că dreptul de a alege un cămin studenesc pentru cazare nu este prevăzut și că acesta este dreptul exclusiv al Ministerului Educației și Științei. De asemenea, candidații care urmează să primească o bursă trebuie să depună personal documentele pentru prelungirea dreptului de utilizare a bursei.

Costurile de echivalare și autentificare a diplomele de studii liceale au fost suportate de

и дека тоа е ексклузивно право на Министерството за образование и наука. Исто така, кандидатите кои ќе добијат стипендија мора лично да ги достават документите за продолжување на правото на користење на стипендијата.

Трошоците за еквивалентност и автентикација на дипломите ги сносат учениците. Барањето за еквиваленција и автентикација на документите беше потребно најдоцна пет дена по објавувањето на конечната листа на стипендисти до Одделението за еквиваленција и автентикација при Министерството за образование за да може да се заврши регистрацијата. навремена процедура и да може да посетува настава без изостаноци. За подетални информации за постапката за еквиваленција и автентикација, референца беше официјалната веб-страница на Министерството за образование и култура www.mon.gov.mk мени: документи, подмени: автентикација.

За подетални информации за факултетите и студиските програми,

цătre studenți. A fost necesar să se depună cererea de echivalare și autentificare a documentelor în cel mult cinci zile de la publicarea listei definitive a bursierilor la Departamentul pentru Echivalare și Autenficare din cadrul Ministerului Educației pentru a se putea finaliza în timp util procedura de înscrisere și pentru a se putea participa fără absență la cursuri. Pentru informații detaliate despre procedura de echivalare și autentificare, de referință a fost site-ul oficial al Ministerului Educației și Culturii www.mon.gov.mk meniu: documente, submeniu: autentificare.

Pentru informații detaliate despre facultăți și programe de studii, doritorii au putut accesa următoarele site-uri: www.ukim.edu.mk, www.uklo.edu.mk, www.udg.edu.mk, www.uist.edu.mk, www.unite.edu.mk, www.unt.edu.mk și www.mon.gov.mk.

Redacția

заинтересираните можеа да пристапат на следните веб-страници: www.ukim.edu.mk, www.uklo.edu.mk, www.udg.edu.mk, www.uist.edu.mk, www.unite.edu.mk, www.unt.edu.mk и www.mon.gov.mk.

Редакция

ДРУШТВОТО НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД РОМАНИЈА, ПРИСУТНО НА ФЕСТИВАЛОТ АЗБУКА НА СОЖИВОТ ВО ПЛОЕШТИ

Ансамблот Сонце на Друштвото на Македонците во Романија (ДМР) со ентузијазам учествуваше на фестивалот Азбука на соживот традиционален настан кој стигна до своето 11-то издание. Фестивалот се одржа од 19 до 21 јули, во Плоешти, и ја донесе културната различност и меѓуетничката хармонија до израз.

Настанот е инициран од Сојузот на Грците од Романија и организиран во партнерство со Филхармонијата Пол Константинеску - Плоешти, Градското собрание на Плоешти, Советот на округот Прахова, Владата на Романија - Одделот за меѓуетнички односи и Министерството за култура.

Плоешти три дена стана отворена сцена за над 900 уметници, ансамбли поканети од земјата и странство кои ги поддржуваа културно-уметничките активности. Музички и танцови претстави, хорови, презентацииски штандови,

ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA, PREZENTĂ LA FESTIVALUL ALFABETUL CONVIĘȚUIRII DIN PLOIEȘTI

Ansamblul Sonte al Asociației Macedonenilor din România (AMR) a participat cu entuziasm la Festivalul Alfabetul Conviețuirii, un eveniment de tradiție ajuns la cea de-a XI-a ediție. Festivalul s-a desfășurat în perioada 19-21 iulie, în Ploiești, și a adus în prim-plan diversitatea culturală și armonia interetnică.

Evenimentul este inițiat de Uniunea Elenă din România și organizat în parteneriat cu Filarmonica Paul Constantinescu – Ploiești, Primăria Ploiești, Consiliul Județean Prahova, Guvernul României – Departamentul pentru Relații Interetnice și Ministerul Culturii.

Timp de trei zile, Ploiești a devenit scenă deschisă pentru cei peste 900 de artiști, ansambluri invitate din țară și din străinătate care au susținut activități cultural-artistice. Spectacole

занаетчиски креации, традиции специфични за секоја етничка припадност, посебни културни настани насочени кон прикажување на автентичноста на секоја присутна етничка припадност.

Со традиционални ора и автентична музика од Македонија, ансамблот Сонце и солистката Далија Станку внесоа посебен и енергичен шмек на настанот.

Фестивалот започна во петокот, на 19 јули, во Салата на колумните на Палатата на културата во Плоешти, со официјалното отворање. Овој момент го означи почетокот на настанот посветен на мултикултурализмот, обединувајќи ги боите на пријателството и хармоничниот соживот. На програмата на првиот фестивалски ден беше дефиле на народни носии, при што продефирираа ансамблите учесници, како и првата вечер на изведба.

Во текот на трите фестивалски дена, повеќе од 900 луѓе излегаа на сцената, нудејќи вистински културен маратон со повеќе од 25 часа посветени на танцот и музиката. Настапија повеќе од 50 етаблирани ансамбли и солисти,

де музică și dans, coruri, standuri de prezentare, creații ale mesteșugarilor, tradiții specifice fiecărei etnii, manifestări culturale deosebite ce au avut drept scop prezentarea autenticului fiecărei etnii participante.

Cu dansuri tradiționale și muzică autentică din Macedonia de Nord, Ansamblul Sonțe și solista Dalia Stancu au adus o notă specială și plină de energie în cadrul evenimentului.

Festivalul a debutat vineri, 19 iulie, în Sala Coloanelor a Palatului Culturii din Ploiești, cu ceremonia oficială de deschidere. Acest moment a marcat începutul unui eveniment dedicat multiculturalității, aducând laolaltă culorile prieteniei și ale conviețuirii armonioase. Programul primei zile de festival a inclus parada costumelor tradiționale, în cadrul căreia ansamblurile participante au defilat, dar și prima seară de spectacole.

Pe parcursul celor trei zile de festival, au urcat pe scenă peste 900 de persoane, oferind un adevarat maraton cultural cu peste 25 de ore alocate dansului și muzicii. Mai mult de 50 de ansambluri și soliști consacrați au evoluat, prezentând publicului o diversitate impresionantă

кои на публиката и претставија импресивна разновидност на традиции и обичаи.

Фестивалот „Азбука на соживот“ е прослава на културната различност, промовирајќи ја хармонијата и разбирањето меѓу сите етнички, културни и верски заедници во Романија. Преку овој настан учесниците и гледачите имаат можност да уживаат во различни претстави и активности кои го истакнуваат културното богатство на нашата земја.

Редакција

de tradiții și obiceiuri.

Festivalul Alfabetul Conviețuirii este o sărbătoare a diversității culturale, promovând armonia și înțelegerea între toate comunitățile etnice, culturale și religioase din România. Prin intermediul acestui eveniment, participanți și spectatorii au ocazia să se bucure de o varietate de spectacole și activități care evidențiază bogăția culturală a țării noastre.

Redacția

ЕТНИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ ОД ДМР НА ПОЧЕТОКОТ НА АВГУСТ ГО ПРОСЛАВУВААТ ИЛИНДЕН КРСТОПАТ ВО ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА

Во месец август, етничките Македонци во Романија, членови на Друштвото на Македонците во Романија (ДМР), се сеќаваат, повеќе од кога било, со почит и гордост на важните историски и верски настани кои го одбележуваат овој период: празникот Илинден и Свети Илија (по стар обред).

Илинден, кој се одбележува на 2 август, е историски настан од особено значење за Македонците. Овој ден го одбележува Илинденското Востание, клучен момент во борбата на Македонија за суверенитет. На 2 август 1903 година, македонските револуционери ја прогласија Крушевската Република, краткотраен ентитет што го означи првиот чекор на Македонија кон независноста.

Илинден не е само одбележување на историски настан, туку и славење на духот на слободата и самоопределувањето на македонскиот народ. Тоа е можност македонската заедница во Романија да го потврди својот културен идентитет и врските со татковината.

„На 2 август ја славиме вековната историја на македонскиот народ, го славиме Илинден, но и Свети Илија по стариот обред. Вооружениот бунт од 1903 година е тој што го отвори патот на мултиетничката и мултикултурна демократија на Република

ETNICII MACEDONENI DIN CADRUL AMR, SĂRBĂTORESC LA ÎNCEPUTUL LUNII AUGUST, ILINDEN, UN MOMENT DE RĂSCRUCE ÎN ISTORIA MACEDONIEI

În luna august, etnicii macedoneni din România, membri ai Asociației Macedonenilor din România (AMR), își aduc aminte, mai mult ca oricând, cu respect și mândrie de evenimentele istorice și religioase importante care marchează această perioadă: sărbătorea de Ilinden și Sfântul Ilie (pe rit vechi).

Ilinden, sărbătorită pe 2 august, este un eveniment istoric cu o importanță deosebită pentru macedoneni. Această zi comemorează Revolta de la Ilinden, un moment crucial în lupta Macedoniei pentru suveranitate. Pe 2 august 1903, revoluționarii macedoneni au proclamat Republica Kruševo, o entitate de scurtă durată care a marcat primul pas al Macedoniei către independență.

Ilinden nu este doar o comemorare a unui eveniment istoric, ci și o celebrare a spiritului de libertate și autodeterminare al poporului macedonean. Este o ocazie pentru comunitatea macedoneană din România de a-și reafirma identitatea culturală și legăturile cu patria-mamă.

„Pe 2 august, sărbătorim istoria de multe secole a poporului macedonean, sărbătorim Ilinden-ul, dar și pe Sfântul Ilie, pe rit vechi. Revolta armată din anul 1903 este cea care a deschis drumul democrației plurietnice și multiculturale a Macedoniei de Nord de astăzi, reprezentă piatra de temelie a Republicii Macedonia de Nord. Pe 2

Македонија денес, таа е камен-темелник на Република Македонија. На 2 август 1903 година бил покренат вооружениот бунт на македонскиот народ против Отоманската империја, чие угнетување било стар повеќе од 500 години. 2 август е повод за благодарност, затоа што денес Македонија по 121 година, е модерна, независна и меѓународно призната држава. Прославуваме 121 година од Илинденското востание и прогласувањето на Крушевската Република. На овој историски ден ги почитуваме темелите на македонската држава, македонскиот јазик и идентитет“, рече пратеникот Јонел Станку.

Покрај историското значење, почетокот на август носи и значаен верски празник за Македонците кои го следат календарот на Стариот обред. Свети Илија, кој се празнува на 2 август, е светец особено почитуван од нашата заедница. Свети Илија, познат како пророк и чудотворец, се смета за заштитник на дождот и молњата. Во народното верување, се вели дека тој носи корисен дожд за жетвата, а ритуалите и молитвите на овој ден се наменети да обезбедат просперитет и благосостојба на

August 1903 a fost declanșată revolta armată a poporului macedonean împotriva Imperiului Otoman, a cărui asuprire împlinea peste 500 de ani. 2 August constituie un prilej de recunoștință, pentru că astăzi, Macedonia de Nord este la o distanță de 121 de ani, un stat modern, independent și recunoscut internațional. Sărbătorim 121 de ani de la înfăptuirea Revoltei de Ilinden și proclamarea Republicii Kruševo. În aceasta zi istorică onorăm fundamentele statului macedonean, limba și identitatea macedoneană”, a spus deputatul Ionel Stancu.

Pe lângă importanța istorică, începutul lunii august aduce și o sărbătoare religioasă semnificativă pentru macedonenii care urmează calendarul pe rit vechi. Sfântul Ilie, sărbătorit pe 2 august, este un sfânt venerat în mod deosebit de această comunitate. Sfântul Ilie, cunoscut ca un proroc și un făcător de minuni, este considerat patronul ploii și al fulgerelor. În tradiția populară, se spune că el aduce ploaia binefăcătoare pentru recoltă, iar ritualurile și rugăciunile din această zi sunt menite să asigure prosperitatea și bunăstarea comunității.

Importanța Sărbătorilor pentru Comunitatea

заедницата.

Значењето на празниците за македонската заедница

За членовите на ДМР, овие празници не се само повод за сеќавање, туку и моменти за зајакнување на заедницата и пренесување на културните и верските традиции на новите генерации. Настаните организирани по овој повод имаат за цел да ја промовираат македонската историја и култура.

Илинден и празникот Свети Илија се симболи на издржливост и културен континуитет за Македонците.

Во Македонија, два километри јужно од Крушево, споменикот познат како МАКЕДОНИУМ беше свечено отворен во 1974 година, на истиот ден, 2 август, кај Илинден. Овој архитектонски комплекс требаше да биде споменик посветен на оние кои ги загубија животите во борбата за национално ослободување на Македонија.

Кон крајот на минатата недела, ограноците на Друштвото на Македонците од Романија низ земјава со ентузијазам го одбележаа Илинден, посебен ден за македонскиот народ. Илинден е симбол на македонската национална борба за самоопределување и зачувување на националниот идентитет. Овој ден се одбележува во спомен на Илинденското востание од 1903 година, клучен момент во историјата на Македонија.

Членовите на ДМР се собраа да го

Macedoneană

Pentru membrii Asociației Macedonenilor din România, aceste sărbători nu sunt doar ocazii de rememorare, ci și momente de consolidare a comunității și de transmitere a tradițiilor culturale și religioase către noile generații. Evenimentele organizate cu această ocazie au drept scop promovarea istoriei și culturii macedonene.

Ilinden și sărbătoarea Sfântului Ilie sunt simboluri ale rezilienței și continuității culturale pentru macedoneni.

În Macedonia de Nord, la doi kilometri de sudul orașului Kruševo, a fost inaugurat, în anul 1974, în același zi, de 2 august, de Ilinden, monumentul cunoscut sub numele de MAKEDONIUM. Acest complex arhitectonic s-a dorit a fi un memorial închinat celor care și-au pierdut viața în lupta pentru eliberarea națională a Macedoniei.

La sfârșitul săptămânii trecute, filialele Asociației Macedonenilor din România (AMR) din întreaga țară au sărbătorit cu entuziasm Ilinden, o zi specială pentru poporul macedonean. Ilinden este un simbol al luptei naționale macedonene pentru autodeterminare și păstrarea identității naționale. Această zi este comemorată în amintirea revoltei de la Ilinden din 1903, un moment crucial în istoria Macedoniei.

Membrii AMR s-au reunit pentru a marca această zi importantă, reflectând asupra semnificației sale istorice și culturale. Festivitățile au inclus dezbatere și activități menite să onoreze spiritul de luptă și rezistență al macedonenilor.

Честит Илинден!

Илинден - Ilinden

одбележат овој значаен ден, размислувајќи за неговото историско и културно значење. Свеченостите опфатија дебати и активности насочени кон чест на борбениот дух и отпорот на Македонците.

Во огранокот AMP Крајова, прославата беше посебна, собра членови и симпатизери на здружението. Меѓу учесниците беа г-ѓа Маријана Венера Попеску и г-динот пратеник Јонел Станку. За време на настанот се разговараше за важноста на Илинден за македонската заедница, истакнувајќи ја тековната борба за зачувување на националниот идентитет и вредности.

Г-ѓа Маријана Венера Попеску истакна дека Илинден не е само ден на комеморација, туку и можност за зајакнување на врските меѓу членовите на заедницата и за промовирање на македонската култура и традиции кај новите генерации. Пратеникот Јонел Станку ја истакна важноста на единството и солидарноста, потсетувајќи на храброста и решителноста на оние кои во минатото се бореле за слобода и правда.

„2-ри август е ден од особено значење,

La filiala AMR Craiova, sărbătoarea a fost una deosebită, adunând membri și simpatizanți ai asociației. Printre participanți s-au numărat doamna Mariana Venera Popescu și domnul deputat Ionel Stancu. În cadrul evenimentului, aceștia au discutat despre importanța zilei de Ilinden pentru comunitatea macedoneană, evidențiind lupta continuă pentru păstrarea identității și valorilor naționale.

Doamna Mariana Venera Popescu a subliniat faptul că Ilinden nu este doar o zi de comemorare, ci și un prilej de a întări legăturile dintre membrii comunității și de a promova cultura și tradițiile macedonene în rândul noilor generații. Domnul deputat Ionel Stancu a accentuat importanța unității și solidarității, amintind de curajul și determinarea celor care au luptat pentru libertate și dreptate în trecut.

“Ziua de 2 august este o zi de o importanță deosebită, cu dublă semnificație – istorică și religioasă. Din punct de vedere istoric, este o zi de referință pentru Republica Macedonia de Nord. Revolta din 1903 a avut drept scop eliberarea de sub dominația otomană, autonomia și crearea unui stat macedonean independent. Deși Republica

со двојно значење - историско и верско. Од историски аспект, тој е референтен ден за Република Македонија. Бунтот од 1903 година имаше за цел ослободување од османлиската доминација, автономија и создавање независна македонска држава. Иако Републиката (Крушевската република) беше краткотрајна (траеше само 10 дена), желбата за слобода на македонските револуционери не можеше да биде уништена од Османлиите. Илинденскиот дух беше толку силен што продолжи да го поддржува македонскиот народ во борбата што започна на 2 август 1903 година. Секоја година, на 2 август, мора да го вратиме тркалото на времето, да се потсетиме на оние кои ги загубија животите во борбата за национално ослободување на Македонија и да им oddадеме почит. Илинден не учи континуирано да се бориме за да го зачуваме нашиот идентитет и да го зачуваме и генерациите што доаѓаат. Денот кога ќе заборавиме што значел Илинден ќе биде денот кога ќе ја изгубиме битката. Од верски аспект го славиме Свети Илија“.

И другите членови на огранокот на AMP Крајова, г-ѓа Лилијана Попа, но и г-дин Маријан Думитреску, презентираа страници од историјата на Македонците од тој период, раскажувајќи им на присутните за импресивниот

(Republica Kruševo) а fost de scurtă durată (a durat doar 10 zile), dorința de libertate a revoluționarilor macedoneni nu a putut fi distrusă de către otomani. Spiritul din spatele Ilinden-ului a fost atât de puternic încât a continuat să suțină poporul macedonean în lupta începută pe 2 august 1903. În fiecare an, pe data de 2 august trebuie să întoarcem roata timpului, să ne amintim de cei care și-au pierdut viața în lupta pentru eliberarea națională a Macedoniei și să le aducem un omagiu. Ilinden ne învăță să purtăm o luptă continuă pentru a ne păstra identitatea și pentru a ne asigura că aceasta va fi păstrată și de generațiile ce vor urma. Ziua în care vom uita ce a însemnat Ilinden va fi ziua în care vom pierde bătălia. Din punct de vedere religios, sărbătorim pe Sfântul Ilie”.

Și alții membri din cadrul filialei AMR Craiova, doamna Liliana Popa, dar și domnul Marian Dumitrescu, au prezentat file din istoria macedonenilor din acea perioadă, relatând celor prezenți despre numărul impresionant de oameni care și-au pierdut viața pentru păstrarea identității naționale, precum și despre determinarea poporului macedonean de-a lungul istoriei.

Și în cadrul AMR București și Timișoara, ziua de 2 august a fost marcată cu momente istorice prezentate de membri, muzică și cântece tradiționale macedonene.

број на луѓе кои ги загубиле животите за зачувување на националниот идентитет, како и за определбата на македонскиот народ низ историјата.

А во рамките на AMP Букурешт и Темишвар, 2-ри август беше одбележан со историски моменти презентирани од членовите, музика и традиционални македонски песни.

Лаура Елен Рогобете Кристеску, претседател на AMP, испрати емотивна порака до етничките Македонци: „На овој ден полн со историско значење, бидете горди што сте етнички Македонци. Нека живее Македонија!“.

Да го одржуваме жив илинденскиот дух!

Настаните што се одржуваат во рамките на ограноците на ДМР низ земјава го покажуваат единството и посветеноста на членовите на здружението кон историјата на македонскиот народ, придонесувајќи за консолидација на националниот идентитет и

Laura Elen Rogobete Cristescu, președintele AMR, a transmis etnicilor macedoneni un mesaj emoționant: "În această zi plină de semnificație istorică, fiți mândri că sunteți etnici macedoneni. Macedonia să dăinuie!".

Să păstrăm spiritul Ilinden viu!

Evenimentele desfășurate în cadrul filialelor AMR din întreaga țară demonstrează unitatea și devotamentul membrilor asociației față de istoria poporului macedonean, contribuind la consolidarea identității naționale și la promovarea patrimoniului cultural al Macedoniei în România.

Redacția

промоција на културното наследство на Македонија во Романија.

Редакција

2 AUGUST 1903, REPER CRUCIAL ÎN ISTORIA MACEDONIEI

Istoria oricărui popor conține o culme, un moment de vârf, altfel spus o bornă de timp ce separă sirul evenimentelor în "înainte" și "după". Un astfel de moment grandios din istoria modernă a Macedoniei este revolta armată declanșată în ziua de Sf. Ilie în anul 1903 cunoscută de toată lumea sub numele de Ilinden - Schimbarea la Față.

De-a lungul vremurilor, poporul macedonean a cunoscut și măreție și cădere, dacă antichitatea ne-a lăsat un imperiu de dimensiuni uriașe clădit de strămoși într-un timp relativ scurt, epoca medievală a fost caracterizată de un oarecare echilibru între pierderi și realizări; cea modernă, în schimb, găsește pe macedoneni sub o grea robie sub aspect politic, administrativ și în special, religios. Imperiul Otoman cuprîse o bună parte a sud-estului european și bătea cu putere la porțile Vienei. Cele peste cinci secole de dominație turcească ce au chinuit poporul macedonean, păstrându-l într-un întuneric de moarte nu s-au scurs fără a marca revolte din partea indigenilor, diferență de forțe dintre cele două părți fiind mult prea mare spre a putea duce la victorie de partea celor asupriți. Răsculându-se de multe ori, bravul popor macedonean a luptat cu multă vitejie și dăruire împotriva ocupantului străin dar istoria nu le-a fost favorabilă în acele vremuri. Odată cu pătrunderea în spațiul balcanic a revoluției industriale, venită din vestul european, apar și

2 АВГУСТ 1903 ГОДИНА КРУЦИЈАЛЕН БЕЛЕГ ВО ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА

Историјата на секој народ содржи кулминација, врвен момент, со други зборови временско ограничување кое ги дели низата настани на „пред“ и „после“. Еден таков грандиозен момент во современата историја на Македонија е вооружениот бунт покренат на Св.Илија во 1903 година познат на сите како Илинденско Востание.

Македонскиот народ низ вековите знае и за подеми и за падови, ако антиката ни оставила империја од огромни димензии изградена од нашите предци за релативно кратко време, средновековната ера се карактеризирала со одредена рамнотежа меѓу загубите и достигнувањата; модерната, пак, ги наоѓа Македонците под тешко политичко, административно и особено верско ропство. Отоманската империја зазеде добар дел од европскиот југоисток и тропаше на портите на Виена; повеќе од петвековната турска доминација го мачеше македонскиот народ, држејќи го во темнината на смртта, не помина без да се одбележат бунтовите на локалното население, разликата во силите меѓу двете страни била премногу голема за да бидат способни да доведат до победа на страната на

угнетените. Револтираны многупати, храбрите македонци со голема храброст и посветеност се бореле против странскиот окупатор, но историјата во тие денови не им беше наклонета. Со навлегувањето во балканскиот простор на индустриската револуција, која доаѓа од Западна Европа, се појавуваат првите надежи за жителите на овој проблематичен географски простор, така што, еден по еден, угнетените народи почнуваат да го отстрануваат отоманскиот јарем, освојувајќи ја независност што ја посакуваат стотици години. Останувајќи последна, поради повеќе субјективни отколку објективни услови, Македонија со многу горчина и извесна беспомошност ја следеше еволуцијата во целосна слобода на оние околу неа, наместо во широките народни маси чувството на силата на колективот, на заедничките идеали беше преобликувана и зголемена, надежта дека не за многу долго и оваа мала земја ќе го вкуси и дознае слаткиот вкус на победата над непријателот и нејзиниот ефект, тој уникатен мирис што само слободата може да ти го даде. Благодарение на група големи патриоти, исклучителни борци, кои ја ставија националната кауза над сè (па и над

primele sperанче pentru locuirorii acestei năpăstuite arii geografice, astfel că, rând pe rând, popoarele asuprile încep să se scutere de jugul otoman, cucerindu-și independența dorită de sute de ani. Rămasă mai la urmă, din condiții mai mult subiective decât obiective, Macedonia privea cu mult amar și o oarecare neputință evoluția în deplină libertate a celor din jurul său, în schimb în masele largi ale populației se remodela și creștea sentimentul forței colectivității, a idealurilor comune, speranța că, nu peste mult timp, și această mică țară va îzbândi și va cunoaște gustul dulce al victoriei față de dușman și efectul său, acel parfum unic pe care numai libertatea îl poate oferi. Mulțumită unui grup de mari patrioți, luptători de excepție, ce au pus cauza națională mai presus de orice (chiar deasupra propriei vieți), poporul macedonean intră în istoria universală, cu o excepție, reușind să înfrângă cu o mică armată imperiul otoman. Se instaurează prima republică din istoria Macedoniei la Kruševo, revolta se extinde rapid, turcii intră într-o panică de moarte, speranța se reaprinde în sufletele chinuite ale sărmanilor obidiți, tot mai mulți se ridică la luptă, macedonenii simt acum că prin voiață comună și luptă continuă ocupantul poate fi învins. Este măreția pe care numai voiață colectivă o poate

сопствениот живот), македонскиот народ влезе во големата, исклучителна историја, успевајќи со мала војска да ја скрши османлиската управа. Во Крушево се формира првата република во историјата на Македонија, бунтот брзо се шири, Турците влегуваат во паника а надежта повторно се разгорува во измачените души на кутиот угнетен народ, се повеќе луѓе се креваат да се борат, народот сега чувствувајќи дека со заедничка волја и борба, окупаторот може да биде поразен; тоа е големината што само колективната волја може да ја создаде во толпата, возвишеното чувство дека е можно, дека ништо не е непобедливо, толпате го почувствува вкусот на моќта и во општиот ентузијазам се чинеше дека Бог сењ симна на Земјата држејќи го храбриот македонски народ за рака. Кај водачите кои размислуваа и го организираа овој вооружен бунт доминираа многу широки погледи, кои далеку ги надминуваа тогашните концепти, тие размислуваа за создавање на балканска федерација во која секоја етничка група ќе биде претставена во раководните тела на власти; така што во Управниот совет на Република Крушево имало 20 власи, 20 Македонци и 20

genera în mulțime, sublimul sentiment că se poate, că nimic nu e de neînvins. Mulțimile simțeau gustul puterii și-n entuziasmul general părea că Dumnezeu coborâse pe Pământ ținând de braț curajosul popor macedonean. Liderii care au gândit și organizat această rebeliune armată erau dominați de vederi foarte largi, ce depășeau cu mult conceptele vremii, ei se gândeau la alcătuirea unei federații balcanice în care fiecare grup etnic să fie reprezentat în organele de conducere ale puterii; astfel, în Consiliul de Conducere al Republicii de la Kruševo erau 20 de aromâni, 20 de macedoneni și 20 de albanezi.

Cum era de așteptat, după o scurtă perioadă de timp, forțele otomane, impresionante ca număr, restabilesc stăpânirea, începe represiunea de o duritate fără margini cu crime în masă, deportări, sate întregi distruse și incendiate, biruri crescute și multe alte nenorociri. Însă, precedentul fusese realizat, până și cel mai modest și umil țăran a simțit aerul tare al libertății, sentimentul de încredere pe care doar conștiința colectivă, ce în acele zile minunate a dat un imbold nemaivăzut și o încredere de a lupta până la capăt pentru dobândirea libertății, și-l poate da. Acest moment astral din istoria poporului macedonean a

СВ. ПРОРОК ИЛИЈА.

Албанци.

Очекувано, по краток временски период, османлиските сили, впечатливи по број, повторно воспоставуваат контрола, репресијата на безграницната суровост започнува со масовни убиства, депортации, цели села уништени и изгорени, зголемени даноци и многу други несреќи. Но, преседанот беше постигнат, дури и најскромниот селанец го почувствува силниот воздух на слободата, чувството на доверба за кое само колективната совест, која во тие прекрасни денови даде невиден поттик и доверба да се бори до крај. стекнувањето на слободата може да ви ја даде. Овој астрален момент во историјата на македонскиот народ го привлече вниманието и почитта и на големите европски сили кои разбраа дека потомците на Александар не го заборавиле своето славно минато и дека само со трајна борба можат да стигнат до толку сонуваната победа. Не случајно македонската химна е ода посветена на овој епохален настан; во својот текст, во третата строфа ги вклучува и златните имиња кои заедно со другите големи револуционери повторно го разгореа борбениот дух и желбата за слобода кај широките народни маси: Гоче Делчев, Питу Гули, Даме Груев, Сандански. ". По 9 години маки и понижувања, во 1912 година, македонскиот народ успеа со очи да го види својот сон: неговото ослободување од туѓата власт беше остварено засекогаш.

Поминаа повеќе од 120 години од овој исклучителен историски момент, цели

strârnit totodată atenția și respectul marilor puteri europene care au înțeles că urmașii marelui Alexandru nu și-au uitat trecutul glorios și că numai prin luptă permanentă pot ajunge la victoria cea mult visată. Nu întâmplător imnul național macedonean este o odă inchinată acestui epocal eveniment; textul său include în cea de-a treia strofă și numele de aur care, alături de alți mari revoluționari, au reaprins spiritul de luptă și dorința de libertate în masele largi ale populației: "Goče Delchev, Pitu Guli, Dame Gruev, Sandanski". După 9 ani de chinuri și umilințe, în 1912, poporul macedonean reușește să-și vadă visul cu ochii: eliberarea sa de sub stăpânire străină este înfăptuită pentru totdeauna.

S-au scurs mai bine de 120 de ani de la acest moment istoric de excepție, generații întregi au urmat lui. Răspândiți în toate colțurile lumii macedoneniei de azi nu-și uită înaintașii, ei privesc cu mare respect și admiratie jertfa eroilor lor și fără excepție, în orice colț al globului s-ar afla aduc un pios omagiu marilor luptători ce au deshis calea spre libertate.

Lucian Breza

забораваат своите предци, со голема почит и восхит гледаат на жртвата на своите хeroи и без исключок , во кој било аゴл на земјината топка, им оддавам побожна почит на големите борци кои го отворија патот кон слободата.

генерации го следеа, распространети низ сите страни на светот, денешните Македонци не ги

Лусијан Бреза

АНСАМБЛОТ СОНЦЕ НА ДМР НА СЦЕНАТА НА ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ФЕСТИВАЛ ПРОЕТНИКА, 20-ТО ИЗДАНИЕ ВО СИГИШОАРА

Ансамблот Сонце, претставувајќи го Друштвото на Македонците од Романија, оваа недела учествува на 20-тото издание на Интеркултурниот фестивал ПроЕтника, организиран во Цитаделата Сигишоара. Настанот е посветен на промовирање на различностите и меѓукултурниот дијалог, обединувајќи над 600 уметници од 20-те национални малцинства во Романија.

Фестивалот ѝ нуди на јавноста можност да се восхитува на различни уметнички случувања, индивидуални и групни настапи на сцената лоцирана на Големиот плоштад на средновековната цитадела во Сигишоара. Програмата на настанот вклучува, покрај уметнички перформанси, конференции, дебати, изложби и промоција на книги, сите фокусирани на темата на единството во различностите и мултикултурниот дијалог.

„Ансамблот Сонце носи автентични елементи на македонската култура во јавноста, презентирајќи игри и традиционални песни специфични за Македонија кои го отсликуваат богатството на балканската култура. Исто така, традиционалните македонски песни во изведба на солистите Далија Станку и Патричия Шуцу ја

ANSAMBLUL SONȚE AL ASOCIAȚIEI MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA, PE SCENA FESTIVALULUI INTERCULTURAL PROETNICA, EDIȚIA A XX-A DE LA SIGHIȘOARA

Ansamblul Sonțe, reprezentând Asociația Macedonenilor din România, a participat în perioada 28-31 august la ediția a XX-a a Festivalului Intercultural ProEtnica, organizat în Cetatea Sighișoarei. Evenimentul a fost dedicat promovării diversității și dialogului intercultural, reunind peste 600 de artiști din cele 20 de minorități naționale din România.

Festivalul a oferit publicului oportunitatea de a admira o varietate de evoluții artistice, atât individuale, cât și de grup, pe scena amplasată în Piața Mare a Cetății Medievale Sighișoara. Programul evenimentului a inclus, pe lângă spectacolele artistice, conferințe, dezbateri, expoziții și lansări de carte, toate axate pe tema unității în diversitate și a dialogului multicultural.

Ansamblul Sonțe a adus în fața publicului elemente autentice ale culturii macedonene, prezentând jocuri și cântece tradiționale specifice Macedoniei de Nord care reflectă bogăția culturii balcanice. De asemenea, melodile macedonene tradiționale interpretate de solistele Dalia Stancu și Patricia Șuțu au evidențiat armonia dintre muzică și

2-ри Август; Сигишоара - 2 August; Sighișoara

истакнуваат хармонијата меѓу македонската музика и танц“, рече Јонел Гароафа, кореограф на ансамблот Сонче.

Кореографот ја истакна важноста на овој фестивал, еден од најголемите и најстарите во Романија, кој во преден план носи импресивна културна разновидност.

Фестивалот ПроЕтника ја трансформира Сигишоара во меѓуетнички културен центар, нудејќи им уникатно искуство и на локалното население и на туристите, преку енергична прослава на културните традиции кои придонесуваат за богатството на мултикультурното наследство на Романија. Учество на Друштвото на Македонците во Романија ја нагласува заложбата за зачувување и промовирање на културните традиции, во контекст кој ги слави различностите и националното единство.

Ана Данеску

dansul macedonean”, a menționat Ionel Garoafă, coregraful Ansamblului Sonțe.

Coregraful a subliniat importanța acestui festival, unul dintre cele mai mari și mai vechi din România, care aduce în prim-plan o diversitate culturală impresionantă.

Festivalul ProEtnica transformă Sighișoara într-un centru cultural interetnic, oferind o experiență inedită atât localnicilor, cât și turiștilor, printr-o celebrare vibrantă a tradițiilor culturale care contribuie la bogăția patrimoniului multicultural al României. Participarea Asociației Macedonenilor din România a subliniat angajamentul pentru păstrarea și promovarea tradițiilor culturale, într-un context care celebrează diversitatea și unitatea națională.

Ana Dănescu

Сигишоара - Sighișoara

ДЕН НА НЕЗАВИСНОСТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ОДБЕЛЕЖАН ВО ДМР

На 8 септември, членовите на ограноците на Друштвото на Македонците во Романија (ДМР) низ целата земја го одбележаа Денот на Независноста на Македонија, важен момент за македонската заедница. Овој датум се совпаѓа со одбележувањето на Рождеството на Богородица и 33-годишнината од прогласувањето на независноста на Република Македонија, суштински настан во историјата на земјата. По референдумот од 8 септември 1991 година, 95,26% од граѓаните гласаа за одвојување од поранешна Југославија, со што Македонија доби статус на суверена држава.

По повод Националниот ден на Македонија, македонските заедници во градовите Урзикута, Крајова, Букурешт, Темишвар и Караш-Северин организираа низа културни и свечени настани за да го одбележат овој значаен празник.

Настаните донесоа членови и

ZIUA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MACEDONIA DE NORD, SĂRBĂTORITĂ DE AMR

Pe 8 septembrie, membrii filialelor Asociației Macedonenilor din România (AMR) din întreaga țară au marcat Ziua Macedoniei de Nord, un moment important pentru comunitatea macedoneană. Această dată coincide cu sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului și cu împlinirea a 33 de ani de la proclamarea independenței Republicii Macedonia de Nord, un eveniment esențial în istoria țării. În urma referendumului din 8 septembrie 1991, 95,26% dintre cetățeni au votat pentru separarea de fostă Iugoslavie, conferind Macedoniei de Nord statutul de suveran.

Cu prilejul Zilei Naționale a Macedoniei, comunitățile macedonene din localități precum Urzicuța, Craiova, București, Timișoara și Caraș-Severin au organizat o serie de manifestări culturale și festive pentru a marca această sărbătoare importantă.

Evenimentele au adus membri și

Сигишоара; 8-и Септември - Sighișoara; 8 Septembrie

симпатизери од сите возрасти, а прославата беше момент на реафирмација на македонскиот идентитет и традиции, во атмосфера на единство и радост.

Ги испраќаме нашите најтопли мисли за здравје и просперитет до сите Македонци во Романија и светот.

Ана Данеску

8 СЕПТЕМВРИ ДЕН НА НЕЗАВИСНОСТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Почитувани дами и господа, драги Македонци, драги гости!

Веќе стана традиција, секоја година, на 8 септември, членовите на Друштвото на Македонците во Романија да се собираат за да го прослават Денот на независноста, Денот на независноста, одбележувајќи ја годишнината од референдумот со кој беше изгласана независност од Југославија.

Како заграда, потсетувам дека годишнината од востанието Свети Илија, на 2 август, се одбележува и на национално ниво како Ден на Републиката.

Затоа, на национално ниво, Република Македонија, држава која произлезе од поранешна Југославија, има два празници: Ден на независноста - 8 септември и Ден на Републиката - 2 август.

Гледајќи наназад, ќе откриеме дека Република Македонија, поранешната Република Македонија, поранешната Социјалистичка Република Македонија, поранешната Народна Република Македонија, преживеа во мир во текот на југословенските војни.

Сепак, по прогласувањето на независноста, Косовската војна во 1999 година доведе до сериозна дестабилизација на земјата бидејќи приближно 360.000 етнички Албанци избегаа од Косово во Македонија. Иако тие заминаа набргу по војната, албанските националисти од двете страни на границата земаа оружје, барајќи автономија или независност за претежно албанските области во Македонија.

Ова доведе до конфликт меѓу владата и етничките албански бунтовници (февруари – август 2001 година), конфликтот заврши со интервенција на силите за набљудување на

simpatizanți de toate vîrstele, celebrarea fiind un moment de reafirmare a identității și tradițiilor macedonene, într-o atmosferă de unitate și bucurie.

Cu această ocazie au fost transmise cele mai calde gânduri de sănătate și prosperitate tuturor macedonenilor din România și din lume.

Ana Dănescu

8 SEPTEMBRIE ZIUA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MACEDONIA DE NORD

Bună ziua doamnelor, domnișoarelor și domnilor, bună ziua dragi macedoneni, bună ziua dragi invitați!

A devenit deja o tradiție ca, în fiecare an, la 8 septembrie, membrii Asociației Macedonenilor din România să se reunească pentru a sărbători "Den na Nezavisnostă", Ziua Independenței, aniversând referendumul care a aprobat independența față de Iugoslavia.

Ca o paranteză vă reamintesc faptul că aniversarea Răscoalei de Sfântul Ilie, din data de 2 august, este sărbătorită și ea la nivel național - Ziua Republicii.

Așadar, la nivel național, Republica Macedonia de Nord, stat succesor al fostei Iugoslavii are două sărbători Ziua Independenței – 8 Septembrie și Ziua Republicii – 2 August.

Privind în urmă vom constata că Republica Macedonia de Nord, fostă Republica Macedonia, fostă Republică Socialistă Macedonia, fostă Republică Populară Macedonia, a rămas linistiță de-a lungul Războaielor Iugoslave.

Cu toate acestea, după declararea independenței, războiul din Kosovo din anul 1999 a condus la destabilizarea gravă a țării ca urmare a faptului că aproximativ 360.000 de etnici albanezi s-au refugiat din Kosovo în Macedonia. Deși aceștia au plecat la scurt timp după război, naționaliștii albanezi din ambele părți ale frontierei au pus mâna pe arme, cerând autonomie sau independentă pentru zonele Macedoniei populate majoritar de albanezi.

S-a ajuns astfel la un conflict între guvern și insurgenții etnici albanezi (februarie – august 2001), conflict încheiat cu intervenția unei forțe NATO de monitorizare a armistițiului.

Acordul de la Ohrid a statuat acordarea de drepturi culturale minorității albaneze, concomitent

примирајето на НАТО.

Охридскиот договор предвидува доделување културни права на албанското малцинство, заедно со трансфер на политичката моќ и албанската страна се согласи да се откаже од сепаратистичките барања и да ги признае институциите на македонската држава.

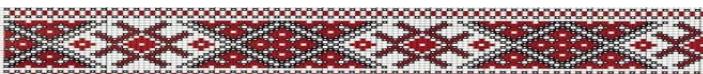
Договорот од Преспа стави крај на уште еден конфликт, конфликтот меѓу Грција и Република Македонија со промена на името во Република Северна Македонија.

Грција не прифати и се спротивстави на постоењето на држава која го носи името што Грците ја сметаа за дел од нивното културно наследство.

Така, преку договорот од Преспа беше постигнато решение Република Македонија да го смени името од Република Македонија во Северна Македонија.

Во моментов, Република Северна Македонија е членка на ОН и на Советот на Европа, а воедно е и 30-та земја-членка на НАТО.

Горди на достигнувањата на

și cu un transfer al puterii politice iar partea albaneză a fost de acord să renunțe la cererile separatiste și să recunoască instituțiile statului macedonean.

Acordul de la Prespa a pus capăt unui alt conflict, al conflictului dintre Grecia și Republika Macedonia de Nord (fostă Republika Macedonia) conflict iscat pe problema numelui țării.

Grecia nu a acceptat și s-a opus existenței unui stat care poartă denumirea pe care grecii o considerau parte a patrimoniului lor cultural.

Astfel, prin acordul de la Prespa, s-a ajuns la o soluție ca Republika Macedonia să își schimbe denumirea din Republica Macedonia în Macedonia de Nord.

În acest moment Republika Macedonia de Nord este membră ONU și a Consiliului Europei și de asemenea este cel de-al 30 stat membri NATO.

Mândri de realizările statului macedonean nu ne rămâne decât ca astăzi, la ceas aniversar să-i urăm: LA MULȚI ANI MACEDONIA!

Marian Popa

македонската држава, останува само да посакаме денес, на јубилејниот час: СРЕЌЕН РОДЕНДЕН МАКЕДОНИЈА!

Маријан Попа

ПОКАНА ЗА „ОТВОРЕНА ГАЛЕРИЈА“ - ПЛОНЕНТА УМЕТНИЧКА ИЗЛОЖБА ПОТПИШАНА ОД МАРИЈА АЛЕКСАНДРУ ПОПЕСКУ И МИХАИЛ ТРИФАН

На 20 септември, Друштвото на Македонците од Романија заедно со Сојузот на визуелни уметници од Романија, огранок Крајова, во Уметничката галерија 2 ја организираа втората изложба потпишана од талентираната Марија Александра Попеску (етнички Македонка, н.р.), сугестивно насловена „Отворена галерија“. Изложбата импресионираше со оригиналноста на концептот и презентираните дела, успевајќи да создаде длабока врска помеѓу уметникот и јавноста. Соработката со реномираниот уметник од Крајова Михаил Трифан додаде вредност и различност на изложбата, нудејќи единствена перспектива на современата уметност.

Марија Александру Попеску, позната по својата иновативна уметничка визија, повторно успеа да го привлече вниманието со своите експресивни дела, од друга страна, Михаил Трифан, уметник препознатлив во локалниот културен пејсаж, придонесе со своите извонредни креации, внесувајќи допир на

INVITAȚIE LA "GALERIA DESCHISĂ" – O EXPOZIȚIE DE ARTĂ CAPTIVANTĂ SEMNATĂ DE MARIA ALEXANDRU POPESCU ȘI MIHAIL TRIFAN

Pe data de 20 septembrie, Asociația Macedonenilor din România împreună cu Uniunea Artiștilor Plastici din România, filiala Craiova au organizat la Galeria de Artă 2 cea de-a doua expoziție semnată de talentata Maria Alexandra Popescu (etnic macedonean, n.r.), intitulată sugestiv "Galeria deschisă". Expoziția a impresionat prin originalitatea conceptului și lucrărilor prezentate, reușind să creeze o conexiune profundă între artistă și public. Colaborarea cu renumitul artist craiovean Mihail Trifan a adus un plus de valoare și diversitate expoziției, oferind o perspectivă unică asupra artei contemporane.

Maria Alexandra Popescu, cunoscută pentru viziunea sa artistică inovatoare, a reușit din nou să atragă atenția prin lucrările sale expresive, de cealaltă parte, Mihail Trifan, un artist recunoscut în peisajul cultural local, a contribuit cu creațiile sale remarcabile, aducând o notă de profunzime.

Pasiunea pentru artă și-a descoperit-o de la vîrstă de numai trei ani, când a început cursurile de desen sub îndrumarea profesorei Ioana

длабочина. .

Својата страст за уметност ја открива кога имала само три години, кога започнал часови по цртање под водство на учителката Јоана Флуерашу, по што следеле часови во Детската палата во Крајова цели 14 години. Се подготвувала и продолжува да се усвршува со реномираниите учители Валентин Бобок, Лучијан Иримеску, како и со Реце Алфред, координативен наставник во Народното училиште за уметности и занаети „Корнети“. Паралелно, последниве години се обучува во областа на уметноста во главниот град, но и надвор од земјата.

Изложбата беше вистински успех, привлекувајќи голема и разновидна публика: од претставници на Сојузот на визуелни уметници од Романија, огранок во Крајова, до наставниците кои одиграа суштинска улога во уметничката кариера на Марија, блиски пријатели, членови на локалниот печат и Друштвото на Македонците од Романија.

„Името на изложбата е „Отворена галерија“ бидејќи допрва ќе остане овде за ноќта на галериите, факт што ме поттикнува. Сегашната изложба се заснова на концепт на апстрактна уметност, асамбл. Јас работев повеќе слики, г-дин Трифан работеше повеќе монтажа. Бев многу инспириран од Виктор Браунер (сликар, скулптор и поет кој на почетокот „флертуваше“ со уметничкото движење Дада, н.р.), поканата и постерот ги направив инспирирани од неговите дела. Приказните зад делата на г-дин Трифан ми се многу интересни, тој ми е инспирација. Тој е многу добар учител и мило ми е што ја имавме оваа шанса заедно да направиме изложба. Првата изложба, Бланк, се состоеше од многу работа направена за портфолиот на колеџот. Во меѓувреме решив да студирам историја на уметност, по што ќе одам и на моден дизајн“, изјави Марија Александра Попеску.

Михаил Трифан одржа безброј изложби и во земјата и во странство, тој стана икона на неколку генерации уметници, кои ги имаше како ученици во средното уметничко училиште во Крајова, каде што беше професор по дипломирањето на Универзитетот за уметности во Букурешт и до неговото пензионирање, претставувајќи ја „неисцрпната страст на експериментирање со сликовната материја“.

Овој настан е уште една потврда за заложбата на Друштвото на Македонците од Романија и Сојузот на визуелни уметници од Романија, огранок Крајова, да ја поддржат локалната уметност и да ги изнесат пред

Fluerașu, урмата апои, тимп де 14 години, de cursuri la Palatul Copiilor din Craiova. Maria Popescu с-a pregătit și continuă perfectionarea cu renumiții profesori Valentin Boboc, Lucian Irimescu, cât și cu Rece Alfred, profesor coordonator la Școala Populară de Arte și Meserii „Cornetti“. În paralel, în ultimii ani a urmat pregătirea în domeniul artei și în capitală, dar și în străinătate.

Expoziția a fost un real succes, atrăgând un public numeros și divers: de la reprezentanți ai Uniunii Artiștilor Plastici din România, filiala Craiova, la profesorii care au avut un rol esențial în parcursul artistic al Mariei, prieteni apropiati, membri ai presei locale și ai Asociației Macedonenilor din România.

„Numele expoziției este "Galeria deschisă" deoarece va rămâne în continuare aici și pentru noaptea Galeriilor, fapt care mă onorează. Expoziția de față are la bază un concept de artă abstractă, asamblaj. Eu am lucrat mai mult tablouri, domnul Trifan a lucrat mai mult asamblaj. Pe mine m-a inspirat foarte mult Victor Brauner (pictor, sculptor și poet care a „cochetat“ inițial și cu curentul artistic Dada, n.r.), invitația și afișul le-am realizat tot inspirată de lucrările sale. Găsesc foarte interesante poveștile din spatele lucrărilor domnului Trifan, dumnealui este o inspirație pentru mine. Este un profesor foarte bun și mă bucur că am avut această șansă să facem împreună o expoziție. Prima expoziție, Blanc, a fost formată din foarte multe lucrări realizate pentru portofoliul pentru facultate. M-am decis între timp să urmez Istoria Artei, după care voi merge și spre design vestimentar“, a spus Maria Alexandra Popescu.

Mihail Trifan a realizat nenumărate expoziții atât în țară, cât și în străinătate, a devenit figură iconică a mai multor generații de artiști, pe care i-a avut elevi la Liceul de Artă din Craiova, unde a fost profesor de la absolvirea Universității de Arte București și până la pensionare, reprezentând "fervoarea inepuizabilă a experimentului cu materia picturală".

Acest eveniment este încă o confirmare a angajamentului Asociației Macedonenilor din România și al Uniunii Artiștilor Plastici din România, filiala Craiova, de a sprijini arta locală și de a aduce în față publicului creații care inspiră și provoacă la reflecție.

Felicitări celor doi artiști!

Ana Dănescu

јавноста креациите кои инспирираат и предизвикуваат размислување.

Честитки за двајцата уметници!

Ана Данеску

Д	Н	С	<	јули 2024	>
П	1	18		Мч-ци Леонтиј, Ипатиј и Теодул (79)	
В	2	19		+Апостол Јуда, брат Господов (80)	
С	3	20		Преп. Наум Охридски (910)	
Ч	4	21		Мч. Јулијан Тарсијски (305)	
П	5	22		Свмч. Евсевиј, еп. Самосатски (380)	
С	6	23		Мц. Агрипина (260)	
Н	7	24		Рождество на Претечата и Крстител	
П	8	25		Прмц. Февронија дева (304)	
В	9	26		Преп. Давид Солунски (540)	
С	10	27		Преп. Сампсон странопримец (530)	
Ч	11	28		Пренос на моштите на мч. Кир и Јован (	
П	12	29		Славни апостоли Петар и Павел (67)	
С	13	30		Собор на славните и сефални 12 апостоли	
Н	14	1		Бесребреници Коэмса и Дамјан, во Рим пост	
П	15	2		Полагање на ризата на Пресвета Богородица	
В	16	3		Мч. Јакинт (108)	
С	17	4		+Св. Цар Николај II и другите со него	
Ч	18	5		+Преп. Атанасиј Атонски (1000)	
П	19	6		Преп. Сисој Велики (429)	
С	20	7		Преп. Тома Малеин (Х)	
Н	21	8		Вмч. Прокопиј (303)	
П	22	9		Свмч. Панкратиј, еп. Тајвроменијски (I)	
В	23	10		Св. 45 мч-ци Никополски, во Ерменија (	
С	24	11		Вмц. Ефимија (451)	
Ч	25	12		Икона Богородична Троеручица	
П	26	13		Собор на Архангел Гавриил	
С	27	14		Ап. од 70-те Акила (I)	
Н	28	15		На отците на шесте Вселенски Собо	
П	29	16		Свмч. Атиноген еп. и неговите десет ученици	
В	30	17		Вмц. Марина (IV)	
С	31	18		Мч. Емилијан (363)	

Строг пост

Масло

Риба

Без месо

Пост

Не се пости

ІВІІЕ - СВЯТОР

31 zile – ziua 14 ore, noaptea 10 ore

- 1 L †) Sf. Ier. Leontie de la Rădăuți; Sf. Mc. doctori fără de arginti Cosma și Damian, cei din Roma
- 2 M Asezarea veșmântului Născătoarei de Dumnezeu în biserică Vlaheme; †) Sf. Voievod Ștefan cel Mare; Sf. Ier. Iuvanilie, patriarhul Ierusalimului; Sf. Ier. Ioan Maximovici
- 3 M Sf. Mc. Iachint; Sf. Ier. Anatolie, patriarhul Constantinopolului
- 4 J Sf. Ier. Andrei, arhiepiscopul Cretei; Sf. Cuv. Marta
- 5 V †) Sf. Cuv. Atanasie Athonitul; Sf. Cuv. Lampadie
- 6 S Sf. Cuv. Sisoe cel Mare; Sf. Mc. Lucia din Roma
- 7 D †) Sf. Mare Mc. Chiriaci; Sf. Cuv. Toma din Maleon; Sf. Mc. Evangel
- Duminica a 2-a după Rusalii (a Sfinților Români); Ap. Romani 2, 10-16; al Sf. Români: 2 Corinteni 5, 17, 20; 6, 1, 3-7, 10; 13, 11; Ev. Matei 4, 18-23 (Chemarea primilor Apostoli); a Sf. Români: Matei 5, 14-16; 10, 32-33, 17-18, 22 (Lumina faptelor bune și mărturisirea lui Hristos); glas 1, voscrit
- 8 L Sf. Mare Mc. Procopie și mama sa, Sf. Mc. Teodosig, †) Sf. Mc. Epictet preotul și Astion monahul
- 9 M †) Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii Domnului Indrumătoarea de la Mănăstirea Neamț; Sf. Sfintiță Mc. Pangratie, episcopul Tavrromeniei
- 10 M Sf. 45 de Mucenici din Nicopolea Armeniae
- 11 J Sf. Mare Mc. Eufemia; Sf. Olga, cea întocmai cu Apostolii și luminătoarea Rusiei
- 12 V †) Cinstirea Sfintei Icoane a Maicii Domnului Prodromiță de la Muntele Athos; Sf. Mc. Procul și Ilarie; Sf. Cuv. Mihail Maleimul; Sf. Veronica; Sf. Cuv. Paisie Aghioritel (Dezlegare la peste)
- 13 S †) Aducerea moaștelor Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou la București; Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Sf. Cuv. Stefan Savaitul; Sf. Cuv. Sara
- 14 D Sf. Ap. Achila; Sf. Mc. Iusti și Iracle; Sf. Cuv. Nicodim Aghioritel
- Duminica a 3-a după Rusalii (a Sf. Părinți de la Sinodul al IV-lea Ecumenic); Ap. Romani 5, 1-10; al Sf. Părinți: Tit 3, 8-15; Ev. Matei 6, 22-33 (Despre grijile vieții); a Sf. Părinți: Ioan 17, 1-13 (Rugăciunea lui Isus); glas 2, voscrit 3
- 15 L Sf. Mc. Chiric și Iulita; Sf. Vladimir, luminătorul Rusiei
- 16 M Sf. Sfintit Mc. Atinoghen cu cei 10 ucenici ai lui; Sf. Mc. Iulia
- 17 M Sf. Mare Mc. Marina; Sf. Ier. Eufrasie, episcopul Ionopolei
- 18 J †) Sf. Mc. Emilian de la Durostorum; Sf. Cuv. Pamvo
- 19 V Sf. Cuv. Macrina, sora Sf. Vasile cel Mare; Sf. Cuv. Die; Afarea moaștelor Sf. Cuv. Serafim de Sarov
- 20 S †) Sfântul și slăvitor Proroc Ilie Tesviteanul
- 21 D Sf. Cuv. Simeon și Ioan Pustnicul; Sf. Proroc Iezuchiel; †) Sf. Cuv. Rafael și Partenie, de la Agapia Veche
- Duminica a 4-a după Rusalii; Ap. Romani 6, 18-23; Ev. Matei 8, 5-13 (Vindecarea slugii sutsașului); glas 3, voscrit 4
- 22 L Sf. Mironosită și întocmai cu Apostolii Maria Magdalena; Sf. Cuv. Mc. Marcela
- 23 M Aducerea moaștelor Sf. Sfintit Mc. Foca; Sf. Mc. Apolinarie, Vitalie și Valeria
- 24 M Sf. Mare Mc. Hristina; Sf. Mc. Ermogen
- 25 J Adormirea Sfintei Ana, mama Preaferintei Născătoare de Dumnezeu; Sf. Părinți de la Sinodul al V-lea Ecumenic; Sf. Cuv. Olimpiada și Eupraxia
- 26 V Sf. Sfintit Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Roma; †) Sf. Cuv. Ioanichie cel Nou de la Muscel
- 27 S †) Sf. Mare Mc. și Tămăduitor Pantelimon
- 28 D Sf. Ap. și Diaconi: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena; Sf. Cuv. Pavel de la Xiropotamu
- Duminica a 5-a după Rusalii; Ap. Romani 10, 1-10; Ev. Matei 8, 28-34; 9, 1 (Îndecareala celor doi demonizați din jumătatea Gadarei); glas 4, voscrit 5
- 29 L Sf. Mc. Calinic, Veniamin și Mamant; Sf. Mc. Teodota cu fiu săi
- 30 M Sf. Ap. Sila, Silvan, Crescent, Epenet și Andronic; Sf. Sfintit Mc. Valentin, episcopul Umbriei (Lăsatul secolului pentru Postul Adormirii Maicii Domnului)
- 31 M Înainte-prăznuirea Scoaterii Sfintei Crucii; Sf. și Dreptul Evdochim; Sf. și Dreptul Iosif din Arianiea (Începutul Postului Adormirii Maicii Domnului)

Д	Н	С	<	август 2024	>
Ч	1	19		+Наоѓање на моштите на прп. Серасим	
П	2	20		+Прор. Илија (IX п.Х.)	
С	3	21		Прор. Језекиил (VI п.Х.)	
Н	4	22		Мироносица рамноап. Марија Магдалин	
П	5	23		Мч-ци Трофим, Теофил и други со нив (VII п.Х.)	
В	6	24		Мч. Христина (ок. 300)	
С	7	25		Успение на прав. Ана, мајката на Богородицата	
Ч	8	26		Свмч-ци Ермолај, Ермил и Ермократ, свети маченици	
П	9	27		Св. Седмочисленици словенски пронајдоци	
С	10	28		Ап. Прохор, Никанор, Тимон и Пармен (VII-VIII п.Х.)	
Н	11	29		Мч. Калиник (III-IV)	
П	12	30		Ап. од 70-те Сила, Силуан, Крискент, Епифаниј и други	
В	13	31		Прав. Евдоким Кападокијски (IX)	
С	14	1		Изнесување на Чесниот Крст	
Ч	15	2		Пренос на моштите на првомч. архијакон Јован	
П	16	3		Преп. Исаакиј, Далмат и Фавст (IV-V)	
С	17	4		Св. 7 маченици младенци во Ефес	
Н	18	5		Мч. Евсигниј (362)	
П	19	6		Преображение на Господа Иисуса Христос	
В	20	7		Прмч. Дометиј Персиец и неговите два браќа	
С	21	8		+Новомч. Атанасиј Радовишки (1820)	
Ч	22	9		+Апостол Матиј (63)	
П	23	10		Мч-ци Римски: архијакон Лаврентиј, папа Сабин и други	
С	24	11		Мч. архијакон Евпл (304)	
Н	25	12		Мч-ци Фотиј и Аникита и многу со нив (VII-VIII п.Х.)	
П	26	13		Пренос на моштите на прп. Максим Исповедник	
В	27	14		Прор. Михеј (од 12-те пророци) (VII п.Х.)	
С	28	15		Успение на Пресвета Богородица	
Ч	29	16		+Св. Јоаким Осоговски (XI)	
П	30	17		Мч. Мирон презвитер (250)	
С	31	18		+Преп. Јован Рилски (946)	

Строг пост Масло Риба
 Без месо Пост Не се пости

AUGUST - ГОСТАР

31 zile - ziua 13 ore, noaptea 11 ore

- 1 J Scoaterea Sfintei Crucii; Sf. 7 frați Mucenici Macabei
- 2 V Aducerea moaștelor Sf. întâi Mc. și Arhidiacon Ștefan; Dreptul Gamaliel; Binecredinciosul împărat Iustinian cel Mare
- 3 S Sf. Cuv. Isaachie, Dalmat și Faust; Sf. Mironosită Salomeea; Sf. Cuv. Teodora din Tesalonic
- 4 D Sf. 7 tineri din Efes; Sf. Mc. Tatuil
Duminica a 6-a după Rusalii; Ap. Romani 12, 6-14; Ev. Matei 9, 1-8 (*Vîndecarea paraliticului din Capernaum*); glas 5, voscrit 6
- 5 L Înainte-prăznuirea Schimbării la Față a Domnului; [†]Sf. Cuv. Ioan Iacob de la Neamț; Sf. Mc. Evgnie; Sf. Nona, mama Sf. Ier. Grigorie Teologul; Sf. Ier. Fabian, episcopul Romei
- 6 M ^(†)Schimbarea la Față a Domnului (*Dezlegare la peste*)
- 7 M ^(†)Sf. Cuv. Teodora de la Sihla; ^(†)Sf. Cuv. Pafnutie - Pârvu Zugravul; Sf. Cuv. Mc. Dometie Persul; Sf. Ier. Narcis, arhiepiscopul Ierusalimului; Sf. Cuv. Nicanor
- 8 J Sf. Ier. Emilian Mărturisitorul, episcopul Cizicului, și Miron, episcopul Cretelei
- 9 V Sf. Ap. Matia; Sf. 10 Mc. care au pătimit pentru icoana lui Hristos
- 10 S Sf. Mc. Laurențiu arhidiaconul; Sf. Sfîntul Mc. Xist, episcopul Romei; Sf. Mc. Ipolit
- 11 D ^(†)Sf. Ier. Nifon, patriarhul Constantinopolului; Sf. Mc. Evgelu arhidiaconul
Duminica a 7-a după Rusalii; Ap. Romani 15, 1-7; Ev. Matei 9, 27-35 (*Vîndecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum*); glas 6, voscrit 7
- 12 L Sf. Mc. Fotie și Anicith
- 13 M Odovania praznicului Schimbării la Față a Domnului; Mutarea moaștelor Sf. Cuv. Maxim Mărturisitorul; Sf. Cuv. Dorotei și Dositei din Gaza
- 14 M Înainte-prăznuirea Adormirii Maicii Domnului; Sf. Proroc Miheia
- 15 J ^(†)Adormirea Maicii Domnului
- 16 V Aducerea Sf. Mahrame a Domnului din Edesa la Constantinopol; [†]Sf. Martiri Brâncoveni; Constantin Voievod cu cei patru fi ai săi, Constantin, Ștefan, Radu și Matei, și sfetnicul Ianache; ^(†)Sf. Cuv. Iosif de la Vârletec; Sf. Mc. Diomid
- 17 S ^(†)Sf. Gheorghe Pelerinul; Sf. Mc. Miron preotul, Straton și Ciprian
- 18 D Sf. Mc. Flor și Lavru
Duminica a 8-a după Rusalii; Ap. 1 Corinteni 1, 10-17; Ev. Matei 14, 14-22 (*Înmulțirea pâinilor*); glas 7, voscrit 8
- 19 L Sf. Mc. Andrei Stratilat, Timotei, Agapie și Tecla
- 20 M Sf. Proroc Samuel; Sf. Mc. Sever, Eliodor și Teoharie
- 21 M Sf. Ap. Tadeu; Sf. Mc. Vasa, cu fiu ei; [†]Sf. Mc. Donat diaconul, Romul preotul, Silvan diaconul și Venust
- 22 J Sf. Mc. Agatonic și cei împreună cu el
- 23 V Odovania praznicului Adormirii Maicii Domnului; [†]Sf. Mc. Lup; Sf. Sfîntul Mc. Irineu, episcop de Lugdunum
- 24 S Sf. Sfîntul Mc. Eutihie; Sf. Mc. Tation
- 25 D Aducerea moaștelor Sf. Ap. Bartolomeu; Sf. Ap. Tit
Duminica a 9-a după Rusalii; Ap. 1 Corinteni 3, 9-17; Ev. Matei 14, 22-34 (*Potolirea furfurii*); glas 8, voscrit 9
- 26 L Sf. Mc. Adrian și Natalia, soția sa
- 27 M Sf. Cuv. Pimen cel Mare; Sf. Mc. Fanurie; Sf. Ier. Osie, episcopul Cordobei
- 28 M Sf. Cuv. Moise Etiopianul; Dreptul Iezechia; Sf. Cuv. Iosif Isihastul
- 29 J ^(†)Tăierea capului Sf. Proroc Ioan Botezătorul (*Post*)
- 30 V ^(†)Sf. Ierarhi Varlaam, mitropolitul Moldovei, și Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului; Sf. Ierarhi Alexandru, Ioan și Pavel cel Nou, patriarhii Constantinopolului
- 31 S Așezarea cinstiștilui brâu al Maicii Domnului în racă

Д	Н	С	<	септември 2024	>
Н	1	19		Мч. Андреј Стратилат и со него 2593 ма	
П	2	20		Прор. Самуил (XI п.Х.)	
В	3	21		Ап. од 70-те Тадеј (44)	
С	4	22		Мч-ци Агатоник, Зотик, Теопрепиј, Акин	
Ч	5	23		Мч. Луп (306)	
П	6	24		Свмч. Евтихиј, ученик на ап. Јован Богс	
С	7	25		Пренос на моштите на св. ап. Вартоломеј	
Н	8	26		Мч-ци Адријан и Наталија и други 23 сс	
П	9	27		Преп. Пимен Велики (450)	
В	10	28		Преп. Мојсеј Мурин (400)	
С	11	29		+Отсекување на главата на св. Јова	
Ч	12	30		Св. Александар (340), Јован (595) и Пај	
П	13	31		Полагање на појасот на Пресвета Богородица	
С	14	1		+Преп. Симеон Столпник (459) и не	
Н	15	2		Мч. Мамант (275)	
П	16	3		Свмч. Антим, еп. Никомидијски, и други	
В	17	4		Свмч. Вавила, еп. на Велика Антиохија	
С	18	5		Прор. Захарија и прв. Елисавета (I)	
Ч	19	6		Спомен на чудото на Архистратигот Михаил	
П	20	7		Мч. Соzon (304)	
С	21	8		Рождество на Пресвета Богородица	
Н	22	9		Праведни Богоотци Јоаким и Ана	
П	23	10		Св. маченички Минодора, Митродора и	
В	24	11		+Преп. Теодора Александријска (V)	
С	25	12		Свмч. Автоном, еп. Италијски (313)	
Ч	26	13		Свмч. Корнилиј стотник (I)	
П	27	14		+Воздвижение на Честниот и Животворни Крст	
С	28	15		Вмч. Никита (372)	
Н	29	16		Вмц. Ефимија (304)	
П	30	17		Мч. Вера, Надеж, Љубов и нивната мајка	

Строг пост Масло Риба

Без месо Пост Не се пости

SEPTEMBRIE - RĂPCLIUNE

30 zile - ziua 12 ore, noaptea 12 ore

- 1 D †Începutul anului bisericesc; † Sf. Cuv. Dionisie Exiguul; Sf. Cuv. Simeon Stâlpnicul (*Tedențum*)
Duminica a 10-a după Rusalii; Ap. 1 Corinteni 4, 9-16; Ev. Matei 17, 14-23 (*Vîndecarea lunaticului*); glas 1, voscrit 10
- 2 L Sf. Mc. Mamant; Sf. Ier. Ioan Postitorul, patriarhul Constantinopolului
- 3 M Sf. Sfintit Mc. Antim, episcopul Nicomidei; Sf. Cuv. Teocist din Palestina; †) Sf. Cuv. Neofit și Meletie de la Mănăstirea Stânișoara
- 4 M Sf. Sfintit Mc. Vavila, episcopul Antiochiei; Sf. Proroc Moise; Sf. Mc. Petroniu
- 5 J Sf. Proroc Zaharia și Dreapta Elisabeta, părinții Sf. Ioan Botezătorul
- 6 V Pomenirea minunii din Colose a Sf. Arhanghel Mihail; Sf. Mc. Eudoxie
- 7 S Înainte-prăznuirea Nașterii Maicii Domnului; Sf. Mc. Sozont; †) Sf. Cuv. Simeon și Amfilohie de la Pângărați; Sf. Cuv. Casiana Immografa
- 8 D (†) Nașterea Maicii Domnului
Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci; Ap. Galateni 6, 11-18; al praznicului: Filipeni 2, 5-11; Ev. Ioan 3, 13-17 (*Converberea lui Iisus cu Nicanor*); a praznicului: Luca 10,38-42; 11, 27-28; glas 2, voscrit 11
- 9 L Sf. și Dreptii dumnezeieschi Părintii Ioachim și Ana; †) Sf. Cuv. Chiriac de la Tazlău; †) Sf. Cuv. Onufrie de la Vorona; Sf. Părintii de la Sinodul al III-lea Ecumenic
- 10 M Sf. Mc. Minodora, Mitrodora și Nymfodora
- 11 M Sf. Cuv. Teodora din Alexandria; Sf. Cuv. Eufrosin bucătarul
- 12 J Odovania praznicului Nașterii Maicii Domnului; Sf. Mc. Avtonom, Macedonie și Teodul
- 13 V Înainte-prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci; †) Târnosirea bisericii Invierii din Ierusalim; Sf. Sfintitii Mc. Cornelius Sufașul și Ciprian, episcopul Cartaginei; †) Sf. Cuv. Ioan de la Prislop; †) Sf. Mc. din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian și Valerian
- 14 S (†) Înălțarea Sfintei Cruci (*Post*)
- 15 D †) Sf. Ier. Iosif cel Nou de la Partoș, mitropolitul Banatului; †) Sf. Mare Mc. Nichita; †) Sf. Ier. Visarion, arhiepiscopul Larisei
Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci; Ap. Galateni 2, 16-20; Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1 (*Lucea crucii și urmarea lui Hristos*); glas 3, voscrit 1
- 16 L Sf. Mare Mc. Eufimia; Sf. Mc. Meletina și Ludmila
- 17 M †) Sf. Ier. Dionisie, episcopul Cetății Albe - Ismail; Sf. Mc. Sofia (*Înțelepciunea*) și fricele ei: Pistis (*Credința*), Elpis (*Nădejdea*) și Agapi (*Dragosteau*)
- 18 M Sf. Ier. Eumenie, episcopul Gortinei; Sf. Mc. Ariadna
- 19 J Sf. Mc. Trofim, Savatie și Dorimedont
- 20 V Sf. Mari Mc. Eustatie și soția sa, Teopista, cu cei doi fii ai lor: Agapie și Teopist
- 21 S Odovania praznicului Înălțării Sfintei Cruci; Sf. Ap. Codrat; Sf. Proroc Iona
- 22 D †) Sf. Ierarh Mc. Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei; Sf. Sfintit Mc. Foca, episcop de Sinope
Duminica a 18-a după Rusalii; Ap. 2 Corinteni 9, 6-11; Ev. Luca 5, 1-11 (*Pescuirea minunată*); glas 4, voscrit 2
- 23 L Zâmbislirea Sf. Proroc Ioan Botezătorul; Sf. Xantipa și Polixenia
- 24 M Sf. Întâia Mucenită și întocmai cu Apostolii Tecla; Sf. Cuv. Siluan Athonitul
- 25 M Sf. Cuv. Eufrosina; Sf. Cuv. Pafnutie Egipceanul; Sf. Cuv. Serghei de la Radonej
- 26 J †) Mutarea Sf. Ap. și Evangelist Ioan; †) Sf. Voievod Neagoe Basarab; Dreptul Ghedoeni
- 27 V †) Sf. Ier. Martin Antim Ivoreanul, mitropolitul Țării Românești; Sf. Mc. Calistrat și Epipharia
- 28 S †) Sf. Cuv. Hariton Mărturisitorul; Sf. Proroc Baruh; Sf. Cuv. Neofit Zăvorătul din Cipru
- 29 D Sf. Cuv. Chiriac Sihastrul; Sf. Mc. Petronia
Duminica a 19-a după Rusalii; Ap. 2 Corinteni 11, 31-33; 12, 1-9; Ev. Luca 6, 31-36 (*Predica de pe munte. Iubirea vrăjămoșilor*); glas 5, voscrit 3
- 30 L Sf. Ier. Grigorie Luminătorul, arhiepiscopul Armeniei; Sf. Mc. Ripsimia și Gaiani

Друштвото на Македонците од Романија купува традиционални македонски објекти односно објекти како: народни носии (чорапи, елеци, кошули, опинци, појаси, фоти и слично) објекти за домакинството (разбој за ткаење, килими, рачни работи везени, чејз и сл) како и мал и голем традиционален намештај од домакинството на македонците (сандак за чеиз, кебиња, маси, столици и слично). Повеќе информации можете да најдете во просториите на Друштвото во Букурешт, ул. Томас Масарик, бр.29, сек.2, телефон за врски 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Asociația Macedonenilor din România achiziționează diverse obiecte tradiționale macedonene, cum ar fi: costume tradiționale (ciorapi, ilicuri, cămăși, opinci, bete, fote, etc.), obiecte de uz casnic (război de țesut, chilimuri, covoare, pături, etc.), precum și mic și mare mobilier tradițional gospodăriilor macedonene (ladă de zestre, paturi, mese, scaune și altele). Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact: 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

СОДРЖИНА:

Пратеник за Македонците	2 - 17
Ликовна колонија	18 - 21
Избори	21 - 22
Во Македонија	22 - 26
Саеми на книга	26 - 30
1000 зборови	30 - 36
Стипендии	36 - 38
Алфабетул Конвиецурии	38 - 40
Илинден	40 - 45
2-ри Август	45 - 49
Сигишиоара	49 - 51
8-и Септември	51 - 52
Ден на Независноста	52 - 54
Отворена галерија	54 - 55
Православен календар	56 - 58
Огласи	59

СОНȚINUT:

Un deputat pentru macedoneni	2 - 17
Tabăra de pictură	18 - 21
Alegeri	21 - 22
În Macedonia	22 - 26
Târguri de carte	26 - 30
1000 de cuvinte	30 - 36
Burse de studiu	36 - 38
Alfabetul Conviețuirii	38 - 40
Ilinden	40 - 45
2 August	45 - 49
Sighișoara	49 - 51
8 Septembrie	51 - 52
Ziua Independenței	52 - 54
Galeria deschisă	54 - 55
Calendar ortodox	56 - 58
Anunțuri	59

A.M.R.

Publicație editată de Asociația Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

Публикација издадена од Друштвото на Македонците во Романија—со подршка на Владата на Романија - Сектор за меѓуетнички односи во рамките на Генералниот секретаријат на Владата на Романија

ISSN: 1582-831x

COMITETUL DE REDACȚIE

Redactor Șef: Mihajlov Marjan

Redactor: Rogobete Cristescu Laura Elen

Tehnoredactare computerizată: Rogobete Cristescu Laura Elen
contact@asociatia-macedonenilor.ro

SEDIUL SOCIAL AL ASOCIAȚIEI:
București, sector 2, strada Thomas Masaryk, nr. 29
Telefon: 0374-951.911
contact@asociatia-macedonenilor.ro

AU COLABORAT LA REALIZAREA ACESTUI NUMĂR:

- Breza Cristea Lucian
- Dănescu Ana Gabriela
- Popa Marian

www.asociatia-macedonenilor.ro
Facebook: Asociatia Macedonenilor din
Romania